

Statsforvalteren i Nordland

Veileder 2022

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

Veileder for regionale miljøtilskudd i jordbruket i Nordland 2022

Versjon nr. 02/2022, 12.08.2022

(Justert som følge av endring av forskriftens § 21. *Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen.* Endringene i forhold til versjon 01/2022 datert 24.06.2022 er merket med gult.)

Tittel : **Veileder for regionale miljøtilskudd i jordbruket i Nordland 2022**

Dato : Veileder datert 24.06.2022, endret 12.08.2022

Forfatter : Arne Farup

Bildet på forsiden : Vik i Sømna sett fra Mardalsfjellet (foto: Nils Nyborg)

Rapportnummer : 03/2022

ISBN : **978-82-8429-010-2**

Emneord : Regionalt miljøprogram, jordbruk, regionale miljøtilskudd

Utgiver : Statsforvalteren i Nordland

Antall sider : 62

Ansvarlig signatur : Magne Totland

Sammendrag: Regionale miljøtilskudd er en samlebetegnelse for flere tilskuddsordninger med et felles formål. Flere tiltak skal bidra til å ivareta jordbrukets kulturlandskap med biologiske mangfold, kulturmiljøer og kulturminner, og tilgjengelighet i jordbrukslandskapet. Andre tiltak skal bidra til å redusere utslipp av klimagasser til luft, og avrenning av jord og næringsstoffer til vann.

Den økonomiske rammen for disse tilskuddsordningene framforhandles i jordbruksavtalen, mens forskriften og tilskuddssatsene for tiltakene er fastsatt av Statsforvalteren i Nordland i samsvar med føringer i Regionalt miljøprogram (RMP) og instruks fra Landbruksdirektoratet.

Denne veilederen gir en oversikt over de ulike tilskuddsordningene, og gjengir forskriftens beskrivelse av disse. De ulike tiltakene utdypes, det gis skjøtselsråd og foreløpige satser for tilskudd. Endelige tilskuddssatser fastsettes av Statsforvalteren innen 3. februar 2023. Utbetaling av miljøtilskuddene for 2022 skjer 10. mars 2023.

Informasjon om søknadsprosessen er beskrevet i et eget kapittel. Her finnes oversikt over hvem som kan søke, hvordan man søker og hvilke krav som stilles til dokumentasjon.

Søknad kan registreres fra 15. september og sendes inn via Altinn.

For foretakene er søknadsfristen 15. oktober, mens søknadsfristen for beitelagene er 15. november.

Innhold

1.	Overordnet om RMP og regionale Miljøtilskudd	5
1.1	Formålet med regionale miljøtilskudd i jordbruket.....	5
1.2	Hvem som kan motta regionale miljøtilskudd.....	5
1.3	Søknad	6
1.3.1	Viktige endringer og presiseringer fra 2021 til 2022	6
1.3.2	Søknadsfrister.....	7
1.3.3	Utfylling av søknad	7
1.3.4	Brukerstøtte	7
1.3.5	Søknad som leveres eller endres etter fristen (jf. § 27 i forskriften).....	7
1.3.6	Avkorting av tilskudd (jf. § 30 i forskriften).....	8
1.3.7	Vedtak og klage på vedtak (jf. § 28 i forskriften)	8
1.3.8	Utbetaling av tilskudd.....	9
2.	Miljøtilskudd søknadsomgangen 2022	9
2.1	Kulturlandskap (Forskriftens kapittel 2)	9
2.1.1	Drift av bratt areal (§ 4 i forskriften/ nr. 1.1.82 i søknadsskjemaet)	9
2.1.2	Drift av beitelag (§ 5 i forskriften/ nr. 3.6.100 i søknadsskjemaet)	10
2.1.3	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark (§ 6 i forskriften/ nr. 1.1.134 i søknadsskjemaet)	10
2.1.4	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark (§ 7 i forskriften/ nr. 1.1.85 i søknadsskjemaet)	12
2.1.5	Slått av verdifulle jordbrukslandskap (§ 8 i forskriften/ nr. 1.1.86 i søknadsskjemaet).....	12
2.2	Biologisk mangfold (Forskriftens kapittel 3).....	13
2.2.1	Slått av (gammel artsrik) slåttemark (§ 9 i forskriften/ nr. 2.3.90 i søknadsskjemaet).....	13
2.2.2	Beiting av kystlynghei (§ 10 i forskriften/ nr. 2.3.136 i søknadsskjemaet)	14
2.2.3	Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer (§ 11 i forskriften/ nr. 2.4.94 i søknadsskjemaet)	15
2.2.4	Skjøtsel (beiting) av trua naturtyper (§ 12 i forskriften/ nr. 2.4.95 i søknadsskjemaet).....	16
2.2.5	Friarealer for gås i Trøndelag og Nordland (§ 13 i forskriften/ nr. 2.4.98 i søknadsskjemaet).....	16
2.3	Kulturminner og kulturmiljøer (Forskriftens kapittel 4)	17
2.3.1	Drift av seter (§ 14 i forskriften/ nr. 3.6.100 i søknadsskjemaet)	17
2.3.2	Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner (§ 15 i forskriften/ nr. 3.8.102 i søknadsskjemaet) ..	18
2.3.3	Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner (§ 16 i forskriften/ nr.	19
2.3.4	Skjøtsel av steingjerder (§ 17 i forskriften/ nr. 3.9.104 i søknadsskjemaet)	21
2.3.5	Skjøtsel av kulturhistoriske områder (§ 18 i forskriften/ nr. 3.9.109 i søknadsskjemaet)	21
2.4	Avrenning til vann (Forskriftens kapittel 5)	23
2.4.1	Kantsone i eng (§ 19 i forskriften/ nr. 5.21.123 i søknadsskjemaet).....	23

2.4.2 Fangdam (§ 20 i forskriften/ nr. 5.21.124 i søknadsskjemaet).....	25
2.5 Utslipp til luft (Forskriftens kapittel 6)	26
2.5.1 Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen (§ 21 i forskriften/nr. 6.13.125 i søknadsskjemaet).....	27
2.5.2 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel (§ 22 i forskriften/ nr. 6.13.126 i søknadsskjemaet)	28
2.5.3 Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmoldning (§ 23 i forskriften/ nr. 6.13.127 i søknadsskjemaet)	29
2.5.4 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange (§ 24 i forskriften/ nr. 6.13.128 i søknadsskjemaet).....	29
2.6 Miljøavtale (Forskriftens kapittel 7)	30
2.6.1 Klimarådgiving (§ 25 i forskriften/ nr. 22.23.139 i søknadsskjemaet).....	30
Vedlegg 1 til veilederen: Oversikt over tiltak og foreløpige satser	32
Vedlegg 2 til veilederen: Oversikt over miljøtilskudd som kan kombineres på samme areal	33
Vedlegg 3 til veilederen: Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland	34
Vedlegg 1 til forskriften: OVERSIKT OVER LOKALT VERDIFULLE JORDBRUKSLANDSKAP	45
Vedlegg 2 til forskriften: OVERSIKT OVER KULTURHISTORISKE OMRÅDER.....	59
Vedlegg 3 til forskriften: OVERSIKT OVER AREAL FOR TILSKUDD TIL KANTSONE I ENG	60

1. Overordnet om RMP og regionale Miljøtilskudd

1.1 Formålet med regionale miljøtilskudd i jordbruket

I tillegg til å produsere rein mat av høy kvalitet, forvalter jordbruket viktige miljøverdier knyttet til kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og kulturminner. Landbruket kan bidra til økt bærekraft og klimavennlig produksjon gjennom videreutvikling av driftsformer som øker karbonbinding i eng og beite, reduserer klimagassutslipp og styrker biologisk mangfold og andre natur- og kulturverdier i jordbrukslandskapet.

De regionale miljøtilskuddene har til hensikt å stimulere til denne utviklingen.

Det overordnede formålet er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

Regionale miljøtilskudd er hjemlet i [Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland](#) med ikraftredelse 21.06.2022.

1.2 Hvem som kan motta regionale miljøtilskudd

Disse kan søke regionale miljøtilskudd:

a) **Foretak** som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og er registrert i Enhetsregisteret. Tiltakene det søkes tilskudd for, må være gjennomført i søknadsåret.

b) **Beitelag** som er godkjent av kommunen (eller tidligere er godkjent av Statsforvalteren/ daværende Fylkesmannen) kan søke tilskudd for drift etter § 5, drift av beitelag. Med beitelag menes i denne forskriften sammenslutninger som er registret i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om fellesløsninger og god utnyttelse av utmarksbeite.

Vær oppmerksom på:

- *Miljøtilskudd til drift av beitelag*, jfr. forskriftens § 5, kan kun søkes av godkjente beitelag i Nordland.
- Tilskudd til skjøtsel kan gis til tiltak på arealer som foretaket eier eller leier. Det kan også gis tilskudd til skjøtsel på arealer hvor foretaket gjennomfører skjøtsel på oppdrag for eier. Ved skjøtsel på leid areal eller på oppdrag, skal det foreligge en skriftlig avtale mellom foretaket og eieren av arealet.
- Det gis ikke miljøtilskudd til skjøtsel som gjennomføres med lånte eller leide dyr.
- Ved eierskifte er det foretaket som disponerte dyrene og/eller arealet den 31. juli i søknadsåret, som kan motta miljøtilskudd.
- Alle grunnopplysningene (navn, organisasjonsnummer, driftssenter og kontonummer) må være de samme som i søknaden om produksjonstilskudd.
- Ved regelverksbrudd eller feilopplysninger kan hele eller deler av tilskuddet avkortes i samsvar med § 30 og § 31 i forskriften. Dette gjelder også hvis et foretak driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet.

1.3 Søknad

1.3.1 Viktige endringer og presiseringer fra 2021 til 2022

For noen av tiltakene er det gjort noen mindre justeringer eller presiseringer. Der disse endrer innholdet er de markert med **rød skrift**.

Side 9: Bratt areal

Korrigerings:

Innmarksbeite 1:5 omfattes også av tiltaket. Dette var også en tiltaksklasse i 2021, men ved en feil hadde denne falt ut av veiledningsheftet.

Side 17: Drift av seter

Endring:

Som følge av årets jordbruksoppgjør innføres to satser for tilskudd til setring: Kr 50 000 for produksjonstid 4-6 uker og kr 70 000 for produksjonstid mer enn 6 uker. Som tidligere utmåles tilskuddet per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

Side 23: Kantsone i eng

Presisering:

Tiltaket omfatter de samme vassdragene som tidligere, men det er gjort en del endringer i oversikten over hvilke vannforekomster som omfattes av tiltaket, se eget vedlegg til forskriften. Samtidig presiserer vi at også at engareal i de prioriterte områdene som grenser opp mot brakkvannspoller omfattes av ordningen.

Side 26: Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

Presisering:

Tilskuddet gjelder spredning av husdyrgjødsel på alle typer godkjent spredeareal etter Forskrift om gjødselvarer m.v. av organisk opphav. **Vilkårene i forskriften ble endret 09.08.2022.**

Side 30: Klimarådgivning

Endring:

Som en følge av årets jordbruksoppgjør er satsene per bonde justert til kr 6 000 for en-til-en-rådgivning, kr 8 000 for to-til-en-rådgivning og kr 2 000 for grupperådgivning. Samtidig har Landbruksdirektoratet omformulert de fleste vilkårene for tiltaket.

Tilskuddssatsene

De øvrige foreløpige satsene for søknadsomgangen 2022 er de samme som de endelige satsene for søknadsomgangen 2021. Endelige satser settes i februar 2023, når vi har fått oversikt over det totale søknadsomfanget.

Vedlegg til veiledningsheftet

Vedlegg 1: Oversikt over tilskuddsordningene med oppdaterte foreløpige satser.

Vedlegg 2: Oversikt over miljøtilskudd som kan kombineres på samme areal (ny)

Vedlegg 3: Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland

Vedlegg til forskriften:

1. Oversikt over lokalt verdifulle jordbrukslandskap (§§ 6, 7 og 8).
2. Areal som omfattes av tiltaket *Skjøtsel av kulturhistoriske områder* (§ 18).
3. Areal som omfattes av tiltaket *Kantsone i eng* (§ 19)

1.3.2 Søknadsfrister

For foretakene er søknadsfristen **15. oktober**, mens den for beitelagene er **15. november**.

1.3.3 Utfylling av søknad

Søker er selv ansvarlig for å sette seg inn i regelverket og sørge for at opplysningene i søknaden er riktige.

Foretak og beitelag som søker om miljøtilskudd skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Søknad skjer elektronisk via portalen Altinn.

15. september åpner søknadssystemet for registrering av søknad.

Det vil være mulig å importere kartregistreringene som ble gjort i 2021. Vi anbefaler at søkerne starter søknadsprosessen i god tid før søknadsfristen.

Søknad kan også leveres på papirskjema. Dette kan lastes ned fra Statsforvalterens nettside, og utfylt papirskjema sendes til kommunen.

1.3.4 Brukerstøtte

Nyttig informasjon om utfylling av søknad er tilgjengelig på nettsiden til [Landbruksdirektoratet](#). Der finnes praktisk informasjon om søknadsprosessen og bruk av kart. Kontakt eventuelt også landbruksforvaltninga i kommunen for råd og veiledning.

1.3.5 Søknad som leveres eller endres etter fristen (jf. § 27 i forskriften)

For seint innlevert søknad

I forskriftens § 27 står det: «*Dersom søknad leveres etter fristene i første ledd, reduseres tilskuddet med 1 000 kroner per dag inntil 14 dager etter fristens utløp*».

Dette betyr i praksis at hvis en søker etter fristen vil det tilskuddet bli redusert med 1 000 kroner per dag etter fristens utløp opp til 14 dager. Hvis søknaden blir levert seinere enn 14 dager etter søknadsfristen, skal den i utgangspunktet avvises av kommunen.

Statsforvalteren kan i «særlige tilfeller» gi dispensasjon fra bestemmelsene i forskriften, § 28. I slike tilfeller kan det søkes om å levere søknaden senere enn 14 dager etter søknadsfristen, eller søke om å slippe trekk på grunn av for seint innlevert søknad.

Endringer i søknaden

Det er mulig å gjøre endringer i en innsendt søknad. Fremgangsmåten vil variere avhengig av *når* man ønsker å registrere endringene.

Endringer før søknadsfristen

Før søknadsfristen har gått ut kan søkeren gjenåpne en innsendt søknad og gjøre endringer. Dette skjer ved å trykke på knappen «Gjenåpne» på hovedsiden i søknadsskjemaet. Det kommer da opp en boks på skjermen med følgende informasjon: «Er du sikker på at du vil gjenåpne søknaden? Dersom du gjør dette, må du sende inn søknaden på nytt for å ha en gyldig innsendt søknad». Søker kan da velge mellom to svaralternativer: «Avbryt» eller «Gjenåpne». Hvis «Gjenåpne» velges, endres status på den innsendte søknaden fra «Innsendt/Mottatt» tilbake til «Under registrering». Dette innebærer at søkeren **må sende inn den gjenåpnede søknaden på nytt.**

Endringer etter søknadsfrist, men før 14 trekkdager har passert

Hvis søker har sendt inn søknad, og deretter ønsker å endre opplysninger i søknaden etter søknadsfristen, men før 14 trekkdager har passert, må søkeren ta kontakt med kommunen. Det er kommunen som kan legge til eventuelle endringer i søknaden, på søkers vegne. Dette er for å sikre at søker ikke leverer ny søknad etter fristen uten å være klar over at en da vil få trekk. En annen grunn er at saksbehandler kan begynne å behandle søknadene rett etter søknadsfrist.

Når det gjøres endringer i denne perioden er **hovedregelen** at søknaden må sendes inn på nytt, og at det skal trekkes 1 000 kroner per dag. Unntak fra hovedregelen er for eksempel ved behov for å rette åpenbare feilføringer.

1.3.6 Avkorting av tilskudd (jf. § 30 i forskriften)

Forskriften om regionale miljøtilskudd i jordbruket åpner for avkorting dersom søker har oppgitt feil opplysninger i søknaden, ved regelverksbrudd eller mangler. Dette gjelder også ved mangelfull gjødslingsplan eller plantevernjournal. Avkortningens størrelse skal vurderes individuelt.

Avkorting ved feil i søknaden: Hvis det er feil i søknaden som gjør at søker kan få for mye utbetalt, skal kommunen rette søknaden og vurdere avkortning. Avkorting skal være hovedregelen ved slike feil. Det er derfor viktig å kontrollere søknaden nøye før innsending.

Avkorting ved regelverksbrudd: Det er kun overtredelse av regelverk som har tilknytning til produsentens utøvelse av jordbruksdrift som kan medføre avkorting av utbetalingen. Som hovedregel vil dette omfatte regelverk innenfor Landbruks- og matdepartementets myndighetsområde.

Avkorting når en har oversett fristen som kommunen, Statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet har satt for å utføre kontrolloppgaver: Hvis søker innen fristen ikke gir de opplysningene som forvaltningen ber om i forbindelse med kontroll, se forskriftens § 29.

Avkorting ved manglende gjødselplan eller plantevernjournal: Tilskuddet kan avkortes dersom foretaket ikke kan framlegge gjødselplan og/eller journal over plantevernmidler for de siste tre årene. For regionale miljøtilskudd kan det avkortes 100 prosent av tilskuddet dersom gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler mangler i sin helhet, eller inntil 50% for mangelfull gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler.

1.3.7 Vedtak og klage på vedtak (jf. § 28 i forskriften)

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Foretaket får melding om vedtak enten i tilsagnsbrev som Landbruksdirektoratet produserer på vegne av kommunen eller i eget brev fra kommunen (for eksempel ved stoppet søknad).

Enkeltvedtak kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er 3 uker fra søker mottar vedtaket, jf. forvaltningsloven § 29. Klagen skal sendes til kommunen, jf. forvaltningsloven § 32.

Tilsagnsbrev sendes nå som hovedregel digitalt til foretakets meldingsboks i Altinn. For de foretakene som kun får tilsendt tilskuddsbrev elektronisk, er klagefristen 3 uker fra foretaket mottok vedtaket i meldingsboksen i Altinn.

1.3.8 Utbetaling av tilskudd

Ifølge Landbruksdirektoratet vil utbetaling av miljøtilskuddet for søknadsomgangen 2022 skje 10.03.2023.

2. Miljøtilskudd søknadsomgangen 2022

2.1 Kulturlandskap (Forskriftens kapittel 2)

Formålet med tiltakene under kapitlet kulturlandskap er å ivareta jordbrukets kulturlandskap utover det en oppnår gjennom de nasjonale ordningene. I tillegg vil det over noen av disse ordningene også bli gitt tilskudd til beiting og slått i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og i Vegaøyen verdensarvområde.

Drift av bratt areal og drift av beitelag skal bidra til å opprettholde tradisjonell drift, mens beiting og slått av verdifulle jordbrukslandskap skal bidra til å ivareta mer spesielle kulturlandskapsverdier.

2.1.1 Drift av bratt areal (§ 4 i forskriften/ nr. 1.1.82 i søknadsskjemaet)

Vilkår:

- Det kan gis tilskudd for slått av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet.
- Tiltakskasser: Overflatedyrka og fulldyrka 1:5, **innmarksbeite 1:5**
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket:

- Ordningen omfatter overflatedyrka og fulldyrka areal, samt innmarksbeite.
- Det kreves at det er drift på arealet i form av slått, høsting av korn og andre vekster, eller at innmarksbeite blir gjødslet og skjøttet ved pussing, fjerning av ugras mm. Beiting alene vil ikke gi tilskudd.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal kombineres med andre tilskudd etter denne forskriften.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensing
Overflatedyrka og fulldyrka 1:5	dekar	300	ingen
Innmarksbeite 1:5	dekar	300	ingen

2.1.2 Drift av beitelag (§ 5 i forskriften/ nr. 3.6.100 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3b.
- Beitelaget må ha minst 2 aktive medlemmer, det vil si medlemmer med egne besetninger som deltar i beitelagsaktivitetene.
- Laget må organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking av dyr i beiteområdet.
- Dyra skal være minst 8 uker på utmarksbeite.
- Foreløpig årsrapport for søknadsåret skal legges ved søknaden. Denne skal inneholde informasjon om gjennomført tilsyn og sanking, og eventuelle andre aktiviteter og utfordringer i beiteområdet.
- Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe.
- Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

Utdypende om tiltaket:

Ved søknad må beitelaget oppgi både hvor mange dyr som ble sluppet på beite, og hvor mange som ble sanket. Tilskuddet gis etter hvor mange dyr som ble sluppet på beitet.

Laget må ha beiterett i området som brukes til beite. Beiteområdet må være angitt på kart. Nye beitelag må godkjennes av kommunen før de kan gis tilskudd. Retningslinjer for godkjenning av nye beitelag står i eget rundskriv fra Statsforvalteren til kommunene.

Hvis laget har beitedyr i flere kommuner, skal de aktuelle kommunene avgjøre hvilken av dem som skal godkjenne beitelaget og behandle av søknad om miljøtilskudd.

Det forventes at tilskuddet brukes til fellestiltak som fremmer beitebruken i området.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensning
Småfe	dyr	15	ingen
Storfe/hest	dyr	25	ingen

2.1.3 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark (§ 6 i forskriften/ nr. 1.1.134 i søknadsskjemaet)

Tilskudd kan gis til beiting på innmark i disse områdene:

- UKL Engan-Ørnes og Kjelvik
- UKL Blomsøy-Hestøy og Skålvær
- UKL Engeløya
- UKL Røst
- Vegaøyen verdensarvområde
- Lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunene, se vedlegg 1 til forskriften

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Tiltaket omfatter innmarksareal i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL), i Vegaøyen verdensarvområde, samt lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen.
- Det framkommer av vedlegg 1 til denne forskriften hvilke lokalt verdifulle jordbruksareal prioritert av kommunen, som omfattes av dette tiltaket.
- Beitingen skal gjennomføres med det antall dyr som er nødvendig for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreget og åpent landskap.
- Beitesesongen skal vare lengre enn 8 uker i søknadsåret.
- Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg til denne forskriften.
- Tilskuddet utmåles per dyr. Med dyr menes her: 1 sau/geit (lam/kje telles ikke) = 1 dyr, 1 ku/okse = 5 dyr, hest/ungdyr av storfe = 3 dyr. Ved registrering i søknadsskjema må søker selv foreta nødvendig omregning.

Utdypende om tiltaket:

Hver kommune har fått tildelt et visst antall dekar som kan disponeres til tilskuddsordningene under §§ 6, 7 og 8. Innenfor denne rammen kan kommunen prioritere hvilke områder som skal inngå i disse ordningene. Før denne søknadsomgangen har kommunene fått mulighet til å revurdere og oppdatere disse prioriteringene. Endelig vedtak om hvilke områder som er valgt ut er fattet av Statsforvalteren.

I tillegg til de arealene som er prioritert av kommunene, inngår beiting av all innmark i de Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) og Vegaøyen verdensarvområde i dette tiltaket.

Det kan gis tilskudd for fulldyrka- og overflatedyrka arealer, samt innmarksbeite. Formålet med tilskuddet er å stimulere til beiting av verdifulle jordbruksareal for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreget og åpent landskap. Kommunen kan avslå søknaden hvis beitingen gjennomføres med for få eller for mange dyr i forhold til det som skal til for å ivareta formålet med tiltaket.

I noen tilfeller kan det lokalt verdifulle jordbrukslandskapet som kommunen har valgt ut utgjøre bare en del av et større sammenhengende innmarksbeite, som ikke er avgrenset naturlig, ved bruk av fysiske gjerder eller ved GPS-baserte virtuelle gjerder. I disse tilfellene skal antall beitedyr fastsettes ut fra ei forholdsmessig beregning. Antall dyr/dyreenheter som det kan gis tilskudd til, vil da være lik arealandelen som det utvalgte jordbrukslandskapet utgjør av det samla innmarksbeitet. Eksempel: På et 100 dekar stor innmarksbeite har det i 8 uker beitet 100 sau. Av de 100 dekarene er 20 dekar valgt ut som lokalt verdifullt jordbrukslandskap. Da skal søknaden legge til grunn at 20 prosent av beitedyrene, dvs. 20 dyr, har beitet på det utvalgte arealet.

Foreløpige tilskuddssatser:

	Enhet	Kr	Avgrensing (kr)
Beite verdifulle jordbrukslandskap	Antall dyr*	~~350~~ 400	25 000

* Antall dyr som føres inn i søknadsskjemaet beregnes i samsvar med omregningen som er beskrevet i forskriften, se over under «Vilkår». Dette gir følgende tilskudd: Kr ~~350~~ 400 for sau/geit uten lam/kje, kr ~~1750~~ 2 000 for ku/okse og kr ~~1050~~ 1 200 for hest/ungdyr av storfe.

2.1.4 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark (§ 7 i forskriften/ nr. 1.1.85 i søknadsskjemaet)

Tilskudd kan gis til beiting i utmark i disse områdene:

- UKL Blomsøy-Hestøy og Skålvær
- UKL Røst
- Vegaøyen verdensarvområde
- Lokalt verdifulle kulturlandskap prioritert av kommunene, se vedlegg 1

12

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.
- Med unntak for tilskudd til drift av beitelag (§ 4), kan denne tilskuddsordningen for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting etter denne forskriften.
- Tiltaket omfatter utmarksareal i Utvalgt kulturlandskap (UKL) Blomsøy-Hestøy og Skålvær, UKL Røst, Vegaøyen verdensarvområde, samt lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen.
- Beitesesongen skal vare lengre enn 8 uker i søknadsåret.
- Det framkommer av vedlegg 1 til denne forskriften hvilke lokalt verdifulle jordbruksareal prioritert av kommunen som omfattes av dette tiltaket.
- Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe
- Tilskuddet utmåles per dyr.

Utdypende om tiltaket:

Hver kommune har fått tildelt et visst antall dekar som kan disponeres til tilskuddsordningene under §§ 6, 7 og 8. Innenfor denne rammen kan kommunen prioritere hvilke områder som skal inngå i disse ordningene.

Før denne søknadsomgangen har kommunene fått mulighet til å revurdere og oppdatere disse prioriteringene. Endelig vedtak om hvilke områder som er valgt ut er fattet av Statsforvalteren.

I tillegg inngår også beiting i utmark i UKL Blomsøy-Hestøy og Skålvær, UKL Røst og Vegaøyen verdensarvområde i tiltaket *Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark*.

Foreløpige tilskuddssatser:

	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Beiting med storfe/hest (både voksne og ungdyr)	dyr	1000	35 000
Beiting med småfe (lam telles ikke)	dyr	300	

2.1.5 Slått av verdifulle jordbrukslandskap (§ 8 i forskriften/ nr. 1.1.86 i søknadsskjemaet)

Tilskudd kan gis for slått i disse områdene:

- UKL Engan-Ørnes og Kjelvik
- UKL Blomsøy-Hestøy og Skålvær

- UKL Engeløya
- UKL Røst
- Vegaøyen verdensarvområde
- Lokalt verdifulle kulturlandskap prioritert av kommunene, se vedlegg 1

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Tilskuddet kan gis i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL), Vegaøyen verdensarvområde, samt i lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen.
- Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg til denne forskriften.
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket:

Vi forutsetter at slått gjennomføres med skjærende redskap, og at graset samles opp. Bruk av beitepusser regnes i denne sammenhengen ikke som slått.

Hver kommune har fått tildelt et visst antall dekar som kan disponeres til tilskuddsordningene under §§ 6, 7 og 8. Innenfor denne rammen kan kommunen prioritere hvilke områder som skal inngå i disse ordningene. Før denne søknadsomgangen har kommunene fått mulighet til å revurdere og oppdatere disse prioriteringene. Endelig vedtak om hvilke områder som er valgt ut er fattet av Statsforvalteren.

I tillegg inngår også slått i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) og Vegaøyen verdensarvområde i tiltaket *Slått av verdifulle jordbrukslandskap*.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Slått av verdifulle jordbrukslandskap	dekar	~~300~~ 350	25 000

2.2 Biologisk mangfold (Forskriftens kapittel 3)

Formålet med tiltakene under kapitlet biologisk mangfold er å ivareta utvalgte og trua naturtyper og biologisk verdifulle arealer i jordbruket. Det er også et mål å tilrettelegge for fugl avhengige av hekking og beiting i tilknytning til jordbruksarealer.

2.2.1 Slått av (gammel artsrik) slåttemark (§ 9 i forskriften/ nr. 2.3.90 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for slått av gammel artsrik slåttemark som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.
- Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase.
- Tiltaksklasser: Svært viktig, viktig
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket:

Vi forutsetter at slått gjennomføres med skjærende redskap, og at graset samles opp. Bruk av beitepusser regnes i denne sammenheng ikke som slått.

Naturtypen slåttemark i miljødatabasen Naturbase omfatter ugjødsle enger som tradisjonelt er slått for å skaffe vinterfôr, og brukt til beite vår og høst. Dette er ofte svært artsrike leveområder for mange sjeldne og spesialiserte planter og insekt.

Foretak som søker om Miljøtilskudd til skjøtsel av slåttemark, kan også søke om tilskudd over tilskuddsordningen for trua arter og naturtyper, som forvaltes av Statsforvalteren.

Det gis ikke miljøtilskudd til areal som er registrert som slåttemyr i Naturbase. Slike tilskudd kan imidlertid gis over Miljødirektoratets tilskuddsordning for trua arter og naturtyper. Denne forvaltes av Statsforvalterens klima- og miljøavdeling.

Skjøtselsråd:

- Slått bør gjennomføres etter frøsetting, vanligvis i siste halvdel av juli.
- Graset bør tørkes på bakken eller i hesjer, og fjernes når det er tørt.
- Slåttemarker er lysåpne arealer. Det er derfor en fordel å sikre god lystilgang ved å rydde høy vegetasjon i kantsoner.

Foreløpige tilskuddssatser:

	Enhet	Kr	Avgrensing
Skjøtsel av slåttemark registrert som <u>svært viktig</u> i Naturbase	dekar	800	ingen
Skjøtsel av slåttemark registrert som <u>viktig</u> i Naturbase	dekar	800	ingen

2.2.2 Beiting av kystlynghei (§ 10 i forskriften/ nr. 2.3.136 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for beiting av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Kystlyngheia skal være registrert i miljødatabasen Naturbase eller kartlagt og registrert av Statsforvalteren.

- Innenfor beiteområdet må minst 50 % av det totale arealet være dekket av kystlynghei, og det må være minimum 10 dekar kystlynghei per sau.
- Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.
- Beitesesongen i kystlyngheia skal være mer enn 6 måneder i søknadsåret.
- Beitedyrene skal per 31.7 i søknadsåret være minst ett år eller eldre
- Tiltaksklasser: Svært viktig, viktig, lokalt viktig.
- Tilskuddet utmåles per dyr.

Utdypende om tiltaket:

Driftsopplegget skal være godkjent av Mattilsynet. Foretak som søker om Miljøtilskudd til beiting av kystlynghei, kan også søke om tilskudd over Miljødirektoratets tilskuddsordning for trua arter og naturtyper. Denne forvaltes av Statsforvalterens klima- og miljøavdeling.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Beite av kystlynghei – alle tiltaksklasser	voksen sau	~~350~~ 400	75 000

2.2.3 Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer (§ 11 i forskriften/ nr. 2.4.94 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for beite av biologisk verdifulle arealer som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt eller forbedret.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Tilskuddsordningen omfatter naturtypene artsrike veikanter, hagemark, beiteskog, åpen kalkmark og edellauvskog.
- Arealet skal være registrert i miljødatabasen Naturbase som svært viktig (A-lokalitet) eller viktig (B-lokalitet).
- Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.
- Beiteområdet skal være inngjerdet, eller på annen måte være avgrenset for beitedyra.
- Beitingen skal starte tidlig i sesongen, og beitetrykket skal være stort nok til å opprettholde en artsrik beitemarksflora.
- Tiltaksklasse: Beiting.
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket:

Tiltaket omfatter noen nærmere bestemte biologisk verdifulle naturtyper som er avgrenset i miljødatabasen Naturbase.

Tilskudd til *Utvalgte naturtyper* (verdifulle slåttemark og kystlynghei) gis imidlertid under §§ 9 og 10, mens tilskudd til *Trua naturtyper* definert i *Norsk rødliste for naturtyper 2018* omfattes av §11.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer	dekar	350 400	15 000

2.2.4 Skjøtsel (beiting) av trua naturtyper (§ 12 i forskriften/ nr. 2.4.95 i søknadsskjemaet)**Vilkår fastsatt i forskriften:**

16

- Det kan gis tilskudd for beite av biologisk verdifulle arealer som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt eller forbedret.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Tilskuddsordningen omfatter naturtypene strandeng, naturbeitemark og sanddynemark/ sanddyner.
- Arealet skal være registrert i miljødatabasen Naturbase som svært viktig (A-lokalitet) eller viktig (B-lokalitet).
- Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.
- Beiteområdet skal være inngjerdet, eller på annen måte være avgrenset for beitedyra. Beitingen skal starte tidlig i sesongen, og beitetrykket skal være stort nok til å opprettholde en artsrik beitemarksflora.
- Tiltaksklasse: Beiting.
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket:

Trua naturtyper er definert i Norsk rødliste for naturtyper 2018. Tiltaket omfatter trua naturtyper i jordbrukslandskapet som er avhengig av beite for å bli ivaretatt.

Foretak som søker om Miljøtilskudd til *skjøtsel (beiting) av trua naturtyper*, kan også søke om tilskudd over tilskuddsordningen for trua arter og naturtyper, som forvaltes av Statsforvalteren.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensning (kr)
Skjøtsel av trua naturtyper	dekar	350 400	15 000

2.2.5 Friarealer for gås i Trøndelag og Nordland (§ 13 i forskriften/ nr. 2.4.98 i søknadsskjemaet)**Vilkår fastsatt i forskriften:**

- Det kan gis tilskudd for fulldyrka og overflatedyrka gras- og kornarealer som stilles til disposisjon for beitende hvitkinngås eller kortnebbgås i Trøndelag og Nordland.
- I Nordland kan det gis tilskudd til søkere i kommunene Vega, Herøy, Dønna, Alstahaug, Træna, Bodø, Hadsel, Sortland, Øksnes og Andøy.
- Tilskudd kan gis for areal hvor beitende gås ikke jages.

- Beitetrykket må være dokumentert av kommunen, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA), eller Norsk Ornitologisk Forening (NOF).
- Kommunen avgjør på bakgrunn av de tre siste registreringene av beitetrykk, og skjønnsvurderinger i søknadsåret, hvilken tiltaksklasse arealet skal plasseres i.
- Tiltaksklasser: Høyt beitetrykk, moderat beitetrykk, lavt beitetrykk.
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket:

Tilskuddet gis som kompensasjon for ulempen som oppstår på grunn av beitingen.

Å stille areal til disposisjon for beitende hvitkinggås eller kortnebbgås innebærer at gås på de aktuelle arealene ikke jages, og at det heller ikke gjennomføres andre tiltak som reduserer gåsas mulighet for å beite uforstyrret på disse arealene.

Gås på andre areal kan jages når dette i liten grad vil kunne påvirke gåsa på areal som søker eller andre foretak har satt av som friareal for gås. Før jaging iverksettes skal kommunen informeres om hvilke areal dette gjelder. Tilskudd kan likevel bare gis for arealene hvor gåsa ikke jages.

Tilskudd kan i denne søknadsomgangen kun gis i de kommunene som er nevnt i forskriften. Hvis det i løpet av året kommer til nye arealer som ikke er omfattet av ordningen, skal det legges til rette for at disse kan komme inn under ordningen det påfølgende søknadsåret.

Foreløpige tilskuddssatser:

	Enhet	Kr	Avgrensing
Arealer som er høyt belasta med gåsebeiting	dekar	~~630~~ 680	ingen
Arealer som er middels belasta med gåsebeiting	dekar	~~350~~ 400	ingen
Arealer som er lavt belasta med gåsebeiting	dekar	~~180~~ 230	ingen

2.3 Kulturminner og kulturmiljøer (Forskriftens kapittel 4)

Formålet med tiltak under kapitlet kulturminner og kulturmiljøer er å holde synlig spor i landskapet etter tidligere tiders jordbruksdrift og bosetting, slik som gravminner og rydningsrøysen, samt å bidra til å opprettholde tradisjonelle driftsformer som seterdrift.

2.3.1 Drift av seter (§ 14 i forskriften/ nr. 3.6.100 i søknadskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for drift av seterlegg med melkeproduksjon.
- Produksjonsperioden skal vare minst fire uker per sesong.
- Melka som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på setra.
- Produksjonen skal tilsvare minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk i døgnet per seter.
- Tiltaksklasser: **Egen foredling 4-6 uker, egen foredling 6 uker eller mer, levering til meieri 4-6 uker, levering til meieri 6 uker eller mer.¹⁾**
- Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

Utdypende om tiltaket:

Som seter regnes i denne sammenhengen et produksjonssted for melk, som bare er egnet for bruk i sommersesongen, og som også har hus egnet for overnatting og hushold. Hvis noe av melka foredles på setra, mens resten leveres til meieri, skal tiltaket føres opp i den tiltaksklassen som representerer det største volumet.

Foreløpige tilskuddssatser: ¹⁾

	Enhet	Kr	Avgrensing
Seter med egen foredling av melka:			
Produksjonstid 4-6 uker	seter	50 000	samme foretak kan bare få tilskudd til ei seter
Produksjonstid 6 uker eller mer	seter	70 000	samme foretak kan bare få tilskudd til ei seter
Seter med levering til meieri:			
Produksjonstid 4-6 uker	seter	50 000	samme foretak kan bare få tilskudd til ei seter
Produksjonstid 6 uker eller mer	seter	70 000	samme foretak kan bare få tilskudd til ei seter

Merknad:

¹⁾ Endringer av tiltaksklasser og minstesatser vedtatt i jordbruksoppgjøret 2022.

2.3.2 Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner (§ 15 i forskriften/ nr. 3.8.102 i søknadskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravfelt og andre felt med automatisk fredete kulturminner etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer.
- Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.
- Kulturminnet skal være registrert som «synlig over markoverflaten».
- Det gis ikke tilskudd til skjøtsel av kulturminner som står oppført med «uavklart» vernestatus.
- Skjøtselen skal omfatte selve kulturminnet og sikringssonen. Så fremt kulturminnemyndighetene ikke har bestemt noe annet, utgjør sikringssonen et fem meter bredt belte regnet fra den synlige ytterkanten av kulturminnet.
- Tiltaksklasser: Beiting, slått.
- Tilskuddet utmåles per dekar

Utdypende om tiltaket:

- Automatisk fredete kulturminner omfatter alle faste kulturminner fra før 1537 (reformasjonen), og alle samiske kulturminner som er eldre enn 100 år.
- Når avstanden mellom to eller flere gravminner er mindre enn 50 meter, regnes de som del av et gravfelt.
- At kulturminnene «grenser til jordbruksarealer» innebærer det at de ligger på eller i nær tilknytning til innmark (fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite). Kommunen kan derfor vurdere å gi tilskudd til beiting (ev. slått) av kulturminner i jordbrukets kulturlandskap som ikke ligger på innmark. Det kan for

eksempel gis tilskudd til beiting/slått av et felt med gravhauger, selv om dette ligger «et stykke» fra innmarka.

- I noen tilfeller er kulturminner ved en feil registrert som «synlige over markoverflaten» i kulturminnebasen Askeladden selv om de ikke er det. I slike tilfeller gis det ikke miljøtilskudd til skjøtsel.
- Hvis et kulturminne står oppført med «uavklart» vernestatus i Askeladden kan en kontakte kulturminneforvaltningen for en eventuell nærmere avklaring.
- Tilgangen til Askeladden er begrenset, men plassering og status kan sjekkes i den åpne innsynsløsningen [Kulturminnesøk](#).
- Tiltaket innebærer skjøtsel i form av slått/manuell skjøtsel eller beiting. Skjøtselen skal ikke skade kulturminnet jf. kulturminneloven § 3. Dette innebærer at det ikke må brukes tung redskap, eller redskap som på annen måte vil kunne gjøre inngrep i markoverflaten.
- Det kan ikke søkes om dobbelt tilskudd hvis det ved kulturminne både beites og slås.

Skjøtselsråd:

- Før beiting igangsettes bør rydding gjennomføres. I noen tilfeller kan dette finansieres over SMIL-midlene som kommunen forvalter.
- Den årlige vegetasjonsskjøtselen kan omfatte beiting, slått eller rydding av kratt og rotskudd, slik at kulturminnene er godt synlige.
- Noen trær kan stå, dette må vurderes individuelt. Gamle/syke trær fjernes hvis det er fare for at rotvelt kan skade kulturminnet.
- Der det er nødvendig for at kulturminnet skal bli synlig i jordbrukslandskapet, bør skjøtsel også skje utenfor sikringssonen.
- For øvrig viser vi til Riksantikvarens anbefalinger i veileder for skjøtsel av arkeologiske kulturminner: [Informasjonsark 7.3.5: Vegetasjon](#).

Eventuelle krav fra regionale kulturminnemyndigheter:

Regionale kulturminnemyndigheter (Nordland fylkeskommune og Sametinget) kan for nærmere spesifiserte kulturminner sette krav om egen skjøtelsesplan, eller på annen måte sette vilkår til skjøtselen. I slike tilfeller vil foretaket bli kontaktet.

Foreløpige tilskuddssatser:

	Enhet	Satser	Avgrensning
Beiting av felt med automatisk fredete kulturminner	dekar	1 000	ingen
Slått av felt med automatisk fredete kulturminner	dekar	1 500	ingen

2.3.3 Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner (§ 16 i forskriften/ nr. 3.8.103 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravhauger og andre enkeltstående automatisk fredete kulturminner etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer.
- Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

- Kulturminnet skal være registrert som «synlig over markoverflaten».
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Det gis ikke tilskudd til skjøtsel av kulturminner som står oppført med «uavklart» vernestatus.
- Skjøtselen skal omfatte både selve kulturminnet og sikringssonen. Så fremt kulturminnemyndighetene ikke har bestemt noe annet, skal sikringssonen utgjøre et fem meter bredt belte regnet fra den synlige ytterkanten av kulturminnet.
- Tiltaksklasser: Beiting, slått.
- Tilskuddet utmåles per stykk.

Utdypende om tiltaket:

- Automatisk freda kulturminner omfatter alle faste kulturminner fra før 1537 (reformasjonen), og alle samiske kulturminner som er eldre enn 100 år.
- At kulturminnet «grenser til jordbruksarealer» innebærer at det ligger på eller i nær tilknytning til innmark (fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite). Kommunen kan derfor vurdere å gi tilskudd til beiting (ev. slått) av kulturminner i jordbrukets kulturlandskap som ikke ligger på innmark. Det kan for eksempel gis tilskudd til beiting/slått av en gravhaug, selv om denne ligger «et stykke» fra innmarka.
- I noen tilfeller kan et kulturminne ved en feil være registrert som «synlige over markoverflaten» i kulturminnebasen Askeladden, <https://www.riksantikvaren.no/Veiledning/Data-og-tjenester/Askeladden> selv om det ikke er det. I slike tilfeller gis det ikke miljøtilskudd til skjøtsel.
- Hvis et kulturminne står oppført med «uavklart» vernestatus i Askeladden kan en kontakte kulturminneforvaltningen for en eventuell nærmere avklaring.
- Tilgangen til Askeladden er begrenset, men plassering og status kan sjekkes i den åpne innsynsløsningen [Kulturminnesøk](#).
- Tiltaket innebærer skjøtsel i form av slått/manuell skjøtsel eller beiting. Skjøtselen skal ikke skade kulturminnet jf. kulturminneloven § 3. Dette innebærer at det ikke må brukes tung redskap, eller redskap som på annen måte vil kunne påvirke markoverflaten.
- Det kan ikke søkes om dobbelt tilskudd hvis det ved kulturminne både beites og slås.

Skjøtselsråd:

- Før beiting igangsettes bør rydding gjennomføres. I noen tilfeller kan dette finansieres over SMIL-midlene som kommunen forvalter.
- Den årlige vegetasjonsskjøtselen kan omfatte beiting, slått eller rydding av kratt og rotskudd, slik at gravminnet framstår som godt synlig.
- Noen trær kan stå, dette må vurderes individuelt. Gamle/syke trær fjernes hvis det fare for at rotvelt kan skade kulturminnet.
- Der det er nødvendig for at kulturminnet skal bli synlig i jordbrukslandskapet, bør skjøtsel også skje utenfor sikringssonen.
- Vi viser også til Riksantikvarens anbefalinger i veileder for skjøtsel av arkeologiske kulturminner: [Informasjonsark 7.3.5: Vegetasjon](#).

Eventuelle krav fra regionale kulturminnemyndigheter:

Regionale kulturminnemyndigheter (Nordland fylkeskommune og Sametinget) kan for nærmere spesifiserte kulturminner sette krav om egen skjøtelsplan, eller på annen måte sette vilkår til skjøtselen. I slike tilfeller vil foretaket bli kontaktet.

Foreløpige tilskuddssatser:

	Enhet	Kr	Avgrensning
Beiting av enkeltstående fredete kulturminner	per stykk	1 000	ingen
Slått av enkeltstående fredete kulturminner	per stykk	1 500	ingen

2.3.4 Skjøtsel av steingjerder (§ 17 i forskriften/ nr. 3.9.104 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for skjøtsel av steingjerder som grenser til jordbruksarealer.
- Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Tiltaksklasse: Steingjerder
- Tilskuddet utmåles per meter.

Utdypende om tiltaket:

- Steingjerdet skal være minimum 50 cm høgt, og i en slik tilstand at det framstår som et gjerde. Det skal være et oppmurt gjerde, ikke ei steinrøys.
- Gjerdet trenger ikke være intakt i hele den opprinnelige gjerdelinja, men den omsøkte delen må være hel.
- Med «skjøtsel av steingjerder» forstås både selve gjerdet og vegetasjonen inntil dette.
- I utgangspunktet skal steingjerdet skjøttes på begge sider. Hvis det utgjør grense mot en eiendom som eies av et annet foretak, skal det som et minimum skjøttes på den ene siden.
- Stein som har falt ned skal legges opp igjen.
- Ved reparasjon av steingjerder må det ikke tas stein fra automatisk fredete kulturminner.
- Det skal ikke brukes kjemiske plantevernmidler for å fjerne vegetasjon.
- Vegetasjonen langs steingjerdet kan skjøttes ved rydding, slått, bruk av beitepusser eller ved beiting.
- Det gis kun ett tilskudd selv om gjerdet skjøttes på flere måter, f.eks. både beiting og slått.

Skjøtselsråd:

- Før beiting igangsettes bør rydding gjennomføres. I noen tilfeller kan slik rydding finansieres over SMIL-midlene som kommunen forvalter. Over disse midlene kan det også søkes om tilskudd til istandsetting av steingjerder.

Foreløpige tilskuddssatser:

	Enhet	Kr	Avgrensning
Skjøtsel av steingjerder	meter	25	ingen

2.3.5 Skjøtsel av kulturhistoriske områder (§ 18 i forskriften/ nr. 3.9.109 i søknadsskjemaet)

Områdene som det kan gis tilskudd til:

Dette tiltaket er avgrenset til kun å omfatte områder som er valgt ut av Statsforvalteren etter forslag fra kommunene og i samråd med regional kulturminneforvaltning (Nordland fylkeskommune og Sametinget).

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for beiting eller slått av jordbruksarealer innenfor utvalgte områder av kulturhistorisk verdi.
- Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.
- Skjøtselen skal være gjennomført slik at områdets kulturhistoriske preg blir ivaretatt.
- Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg 2 til forskriften.
- Tiltaksklasser: Beiting, slått/rydding.
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Områdene som omfattes av denne ordningen er:

	Kulturhistorisk område	Kommune	Maksimalt antall dekar
1	Gaukværøy	Bø	15
2	Lysthusaugen på Dønnes gård	Dønna	7
3	Hestskaret i Nordvika	Dønna	15
4	Saulia på Røssvassholmen	Hattfjelldal	10
5	Holmen gård ved ærfuglværet på Holmholmen	Hemnes	15
6	Herøy bygdesamling på Herøy prestegård	Herøy	4
7	Vollmoen	Steigen	14
8	Jennestad handelssted	Sortland	13
9	Sjønstå gård	Fauske	15
10	Steinsjøen	Sømna	15

Utdypende om tiltaket:

Med viktige kulturhistoriske jordbruksområder menes kulturlandskap eller kulturmiljø med særskilt kulturhistoriske verdier.

Ved søknad oppgis antall dekar som er skjøttet den aktuelle søknadsomgangen. Oppgitt antall dekar i tabellen over er det maksimale arealet som det i hvert område kan søkes tilskudd til. Hvis det både er beitet og slått/ryddet, føres tiltaket opp i den tiltaksklassen hvor omfanget var størst.

Kulturhistoriske områder kan også skjøttes ved bruk av beitepusser, så framtidig kulturminnet ikke skades. Det kan ikke søkes om dobbelt tilskudd hvis det både beites og slås/pusses/ryddes.

Skjøtselsråd:

- Skjøtsel skjer ved beiting, slått eller rydding
- Ved beiting bør det etableres et beitetrykk som bidrar til å gi kulturlandskapet et synlig beitepreg.

Eventuelle krav fra regional kulturminneforvaltning:

Regionale kulturminnemyndigheter kan for nærmere spesifiserte områder sette krav om utforming og godkjenning av egen skjøtselsplan. I slike tilfeller vil foretaket bli kontaktet.

Foreløpige tilskuddssatser:

	Enhet	Kr	Avgrensing
Beiting av kulturhistoriske områder	dekar	1 500	For hvert område er det satt et maksimalt antall dekar, se over.
Slått/rydding av kulturhistoriske områder	dekar	1 500	For hvert område er det satt et maksimalt antall dekar, se over.

2.4 Avrenning til vann (Forskriftens kapittel 5)

Formålet med tilskuddene under kapitlet avrenning til vann er å redusere avrenning av næringsstoffer og partikler til vassdrag og kyst. Tiltakene er viktig for å bidra til at målene etter vannforskriften nås.

23

2.4.1 Kantsone i eng (§ 19 i forskriften/ nr. 5.21.123 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for å ha en kantsone i eng langs kanten mot vassdrag som ikke er gjødslet eller sprøytet i søknadsåret.
- Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum seks meter målt fra vassdragets normalvannstand, der minst fire meter ligger på fulldyrka eller overflatedyrka areal.
- Kantsonen skal høstes ved slått eller beiting i søknadsåret
- Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.
- Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg til denne forskriften.
- Maksimal avstand fra vassdraget til der den ugjødsle kantsonen begynner skal være 30 meter.
- Det gis ikke tilskudd for kantsoner som grenser mot kanaler, grøfter o.l. som normalt ikke har vannføring i vekstsesongen, eller som ikke påvirkes av vår- eller høstflom.
- Tilskuddet utmåles per meter.

Områdene som omfattes av denne ordningen er:

Vannforekomst (jfr. https://vann-nett.no/portal/ eller https://vann-nett.no/saksbehandler/index.html)	Vassdrag	Kommune	Tilhørende brakkvannspoller som også omfattes
Alle vannforekomstene innenfor vassdraget	Farstadvassdraget	Vestvågøy	0363041101-C (Offersøypollen)
Alle vannforekomstene innenfor vassdraget	Lilandvassdraget (Borgevassdraget)	Vestvågøy	0363042601-C (Innerpollen) 0363042602-C (Ytterpollen) 0363042603-1-C (Lauvåspollen)
146-28-R (Røyrmærkelva) 146-20-R (Dalelva)	Røyrmærkvassdraget med Dalelva	Sømna	0360020200-C (Nordbotnet)
146-49-R (Grøtttemselva) 146-48-R (Elv fra Holandsvatnet) 146-42911-L (Holandsvatnet)	Grøtttemsvassdraget	Sømna	0360020100-3-C (Sørbotnet)

146-55-R (Sørbotnet og Sømnesvika bekkefelt) 146-54-R (Bekker til Kvervet – Lisleinfjorden) 146-52-R (Kvervelva – Auneelva)	Bekkefelt mot Nordbotnet, Sørbotnet og Sømnesvika	Sømna	0360020100-3-C (Sørbotnet) 0360020100-1-C (Sømnesvika) 0360020200-C (Nordbotnet)
185-195-R (Halselva) 185-130-R (Bekk fra Veggjørna) 185-47314-L (Langmovatnet/ Langvatnet) 185-283-R (Elv fra Langvatnet) 185-87-R (Utløpselv Veavatn) 185-47341-L (Børgevatnet) 185-282-R (Veaelva) 185-47348-L (Fagerhaugvatnet) 185-280-R (Fagerhaugelva) 185-47342-L (Haversvatnet) 185-277-R (Elv Øyord mot Haversvatnet) 185-47337-L (Saltvatnet)	Straumevassdraget (østre del)	Bø	0365000030-1-C (Skjørisen) 0365000030-2-C (Førepollen)
157-169-R (Daloselva sjørrrettførende del)	Daloselva	Rana	Ingen brakkvannspoller
151-291-R (Dølo) 151-298-R (Dølo bekkefelt) 151-288-R (Resdalselva kanalisert) 151-290-R (Bekk fra Lilleåsen)	Dølo med bekkefelt	Vefsn	Ingen brakkvannspoller
165-11-R (Fjærelva) 165-836-L (Fjærvatnet)	Fjærevassdraget	Bodø	Ingen brakkvannspoller
172-5-R (Børselva) 172-1018-L (Grunnvatnet)	Børselvassdraget	Narvik	Ingen brakkvannspoller
173-34-R (Nøkkeelva - Djupåga) 173-32-R (Storelva - Åa - Langblåelva) Saltvatnet (ikke def. som egen vannforekomst) Alfanvatnet (ikke def. som egen vannforekomst)	Balsnesvassdraget	Narvik	Ingen brakkvannspoller

Utdypende om tiltaket:

Tiltaket omfatter kantsoner på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Dette betyr at innmarksbeite ikke omfattes av ordningen.

Definisjonen av vassdrag framkommer av [vannressurslovens](#) §§ 2 og 3. Engareal i de prioriterte områdene som grenser opp mot brakkvannspoller omfattes også av ordningen.

Tilskuddet utmåles etter antall meter ugjødsla randsone langs vassdraget.

Hvis kantsonen slås skal dette gjøres med skjærende redskap, og graset skal samles opp. Det skal ikke brukes beitepusser.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensing
Kantsone i eng	meter	10 15	ingen

2.4.2 Fangdam (§ 20 i forskriften/ nr. 5.21.124 i søknadsskjemaet)

25

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for fangdam som er etablert på eller i tilknytning til jordbruksareal.
- Fangdammen skal ha tilfredsstillende renseseffekt.
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket:

Tilskudd gis for gjennomføring av årlig tilsyn og nødvendige tiltak, og skal kompensere for bortfall av produksjonsareal. Tilskuddet kan derfor bevilges årlig forutsatt at fangdammen har tilfredsstillende renseseffekt. Fangdammer som drenerer mot brakkvannspoller omfattes også av denne tilskuddsordningen.

Eablering

Bygging av fangdammer kan komme i berøring med en rekke lover: Lakse- og innlandsfiskekloven forurensningsloven, jordloven, skogbruksloven, friluftsløven og kulturminneløven. De viktigste lovene ved inngrep i vassdrag er imidlertid plan- og bygningsloven og vannressursloven. Søknad om å anlegge fangdammer sendes til kommunen og til Statsforvalterens klima- og miljøavdeling, som vil vurdere hvilke lover tiltaket skal reguleres etter. Det kan ikke gis miljøtilskudd til vedlikehold av fangdammer som er etablert i strid med regelverket.

Utforming

Fangdammen skal være utformet slik at den fungerer etter hensikten. Hvis det av Vann-nett framgår at det er problemer med avrenning av løst fosfor, organiske stoffer og nitrogen til vassdrag, må fangdammen ha både vegetasjonsfilter og sedimentasjonskammer. Hvis hovedproblemet er partikkelavrenning, kan fangdammen kun bestå av et tilstrekkelig stort sedimentasjonskammer. Mer om krav til av fangdammer framkommer av NIBIO sitt [faktaark om fangdammer](#).

Beregning av størrelse

Ved søknad skal fangdammens areal i utgangspunktet beregnes ut fra størrelsen på sedimentasjonskammeret, vegetasjonsfilteret og sidekantene. Hvis fangdammen har et areal som er mindre enn ett dekar, skal arealet ved søknad og settes til ett dekar. Hvis det i samme vannvei er flere fangdammer, og disse til sammen er mindre enn ett dekar, skal de ved søknad regnes som en fangdam.

Skjøtselsråd:

- For å unngå utrasing og fallulykker for barn bør sidekantene ikke være brattere enn 1:2.
- Sikring med gjerde rundt sedimentasjonskammeret bør vurderes i hvert enkelt tilfelle.
- Sedimentasjonskammeret tømmes ved behov.
- For å sikre sollys til nitrogenopptak bør sidekantene holdes fri for trær som skygger.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensing
Fangdam	dekar	7 000	ingen

2.5 Utslipp til luft (Forskriftens kapittel 6)

Formålet med tilskuddene under kapitlet utslipp til luft er å stimulere til gjødslingsmetoder som gir redusert utslipp av ammoniakk og lystgass.

26

Generelt om disse tilskuddene:

- Ikke alle spredemetoder kan kombineres på samme foretak:** Foretaket kan enten søke om tilskudd til *spredning i vår/vekstsesongen* (§ 21), eller *nedlegging/ nedfelling* (§ 22) eller *rask nedmolding* (§ 23).
- Tilskudd til bruk av tilførselsslanger er kun et tillegg:** Miljøtilskudd til bruk av *tilførselsslanger* (§ 24) kan kun søkes som et tillegg til en av de tre foran nevnte tilskuddsordningene.
- Ved tilskudd til spredning i vår/vekstsesongen må all gjødsel spres før 15. august:** Hvis foretaket søker om tilskudd over ordningen «spredning i vår/vekstsesongen» (§21), kan ikke noe av husdyrgjødsel som foretaket disponerer spres etter 15. august.
- Ved nedfelling/nedlegging eller rask nedmolding kan det bare søkes for spredeareal som benyttes før 15. august:** Hvis foretaket søker om tilskudd over ordningene *nedfelling/nedlegging* (§22) eller *rask nedmolding* (§23), kan det på andre areal også spres husdyrgjødsel etter 15. august. I så fall kan det bare gis tilskudd for de arealene hvor gjødsel er spredt ved *nedfelling/nedlegging* seinest 15. august.

Søker må enten velge alternativ 1, eller den ene eller begge spredemetodene under alternativ 2:

Søker må enten velge alternativ 1 eller alternativ 2	Tre tilskuddsordninger for spredning av husdyrgjødsel:			Mulig tillegg til hver av de tre tilskuddsordningene:
	Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen (§ 21)	Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel (§ 22)	Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding (§ 23)	Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange (§ 24)
Alternativ 1:	Spredningen skal omfatte all gjødsel som foretaket disponerer. Frist 15.8. Tilskuddet gjelder areal der husdyrgjødsel er spredt seinest 15. august.			Mulig tillegg for areal hvor slange brukes.
Alternativ 2:		Tilskudd til areal hvor nedlegging/ nedfelling gjøres innen 15.8		Mulig tillegg for areal hvor slange brukes.
			Tilskudd til areal hvor spredning med rask nedmolding gjøres innen 15.8	Mulig tillegg for areal hvor slange brukes.
Hvis alternativ 2 velges, For alle alternativene kan det også spres gjødsel på andre areal etter 15.8, men da uten tilskudd for disse arealene.				

2.5.1 Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen (§ 21 i forskriften/nr. 6.13.125 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ¹⁾ om våren eller i vekstsesongen.
- Med unntak av tilskudd etter § 24 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange, kan denne tilskuddsordningen ikke kombineres med andre tilskudd til spredning av husdyrgjødsel etter denne forskriften.
- Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret.
- Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar.
- Tilskudd kan bare gis dersom all husdyrgjødsel som foretaket disponerer ²⁾ spres om våren eller i vekstsesongen.
- Siste frist for spredning av all husdyrgjødsel som foretaket disponerer er 15. august.
- Tilskuddet gjelder areal der husdyrgjødsel er spredt seinest 15. august.
- Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.
- Tilskuddet utmåles per dekar. ³⁾

Merknader til vilkårene:

- 1) Biorest er restproduktet etter biogassproduksjon der mikroorganismer produserer metan ved anaerob nedbryting av organisk materiale.
- 2) Formuleringen «all husdyrgjødsel som foretaket disponerer» skal forstås som all husdyrgjødsel som spres på eget areal, eller som søker spres på andres areal. Det kan dermed ikke gis tilskudd dersom deler av gjødselmengden fra foretaket blir spredd på søkers eget areal, eller på et annet jordbruksforetaks areal etter 15. august.
- 3) Det kan ikke føres opp dobbelt spredeareal hvis foretaket spres husdyrgjødsel to eller flere ganger i løpet av vekstsesongen.

Utdypende om tiltaket:

Tilskuddet gjelder spredning av husdyrgjødsel på alle typer godkjent spredeareal etter Forskrift om gjødselvarer m.v. av organisk opphav.

Dette tiltaket kan på samme foretak kombineres med:

- *Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange (§24).*

Dette tiltaket kan på samme foretak ikke kombineres med:

- *Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel (§22)*
- *Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding (§23).*

Foretak som mottar dette tilskuddet kan ikke samtidig motta tilskudd for nedlegging eller nedfelling, eller rask nedmolding. Dette gjelder også selv om spredningen skjer på ulike areal.

Hvis foretaket søker om tilskudd til dette tiltaket, kan det heller ikke spre gjødselvann fra f.eks. åpen kum etter 15.8.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensning
Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen	dekar	~~30~~ 34	ingen

2.5.2 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel (§ 22 i forskriften/ nr. 6.13.126 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

28

- Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging.
- Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar.
- Denne tilskuddsordningen kan ikke kombineres med tilskudd etter § 21 til spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen.
- På samme areal kan det ikke gis tilskudd etter § 23 til spredning av husdyrgjødsel med rask nedmoldning.
- Siste frist for spredning ved nedfelling eller nedlegging er 15. august.
- Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret.
- Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i **åpen åker** må moldes ned innen to timer.
- Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket:

Dette tiltaket kan på samme areal kombineres med:

- Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange (§24).

Dette tiltaket kan på samme foretak ikke kombineres med:

- Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen (§21)

Dette tiltaket kan på samme areal ikke kombineres med:

- Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmoldning (§23)

Tilskudd til nedfelling eller nedlegging før 15. august er ikke til hinder for at annen gjødsel kan spres på andre areal etter 15. august.

Det kan ikke føres opp dobbelt spredareal hvis foretaket sprer husdyrgjødsel to eller flere ganger i løpet av vekstsesongen. I samme søknadsomgang er det ikke anledning til også å ta i bruk andre spredemetoder på disse arealene.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensning
Nedlegging eller nedfelling i av husdyrgjødsel	dekar	65	ingen

2.5.3 Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding (§ 23 i forskriften/ nr. 6.13.127 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for nedmolding av husdyrgjødsel og biorest ved harving eller pløying innen to timer etter overflatespredning.
- Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar.
- Siste frist for spredning er 15. august.
- Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret.
- Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.
- Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.
- Tilskuddet utmåles per dekar.

29

Utdyping av tiltaket:

Dette tiltaket kan kombineres med:

- *Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange (§24).*

Dette tiltaket kan ikke kombineres med:

- *Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen (§ 21)*

Dette tiltaket kan på samme areal ikke kombineres med:

- *Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel (§ 22).*

Tilskudd til spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding før 15. august er ikke til hinder for at annen gjødsel kan spres på andre areal etter 15. august.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensning
Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding	dekar	60	ingen

2.5.4 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange (§ 24 i forskriften/ nr. 6.13.128 i søknadsskjemaet)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter §§ 21, 22 og 23, spredning vår/vekstsesong, nedfelling eller nedlegging, rask nedmolding
- Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.
- Tilskuddet utmåles per dekar.

Utdypende om tiltaket:

Dette tilskuddet gis som et **tillegg** til de øvrige gjødselstiltakene under §§ 21, 22 og 23. Dette for å redusere faren for jordpakking. Ved tilskudd til bruk av tilførselsslange vil fristen 15. august dermed også gjelde. Hvis tilførselsslangen koples til ei tankvogn, skal denne ikke trekkes eller plasseres ute på jordet.

Foreløpig tilskuddssats:

	Enhet	Kr	Avgrensning
Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange	dekar	110	ingen

2.6 Miljøavtale (Forskriftens kapittel 7)

Formålet med tilskudd under kapitlet miljøavtale er å stimulere til at foretak gjennomfører flere miljøtiltak, som i kombinasjon gir større miljøgevinst enn enkelttiltak.

2.6.1 Klimarådgiving (§ 25 i forskriften/ nr. 22.23.139 i søknadsskjemaet)

(Endringene er bestemt dels av Jordbruksoppgjøret for 2022, og dels av Landbruksdirektoratet.)

Vilkår fastsatt i forskriften:

- Det kan gis tilskudd for klimarådgiving som er gjennomført i en søknadsperiode fra 15. oktober forrige år til 15. oktober i søknadsåret.
- Tiltaksplan for utført rådgiving må vedlegges søknaden.¹⁾ Tiltaksplanen skal være underskrevet av rådgiver.
- Med klimarådgiving menes rådgiving som i størst mulig grad tar for seg en helhetlig gjennomgang av utslipp og opptak av klimagasser fra alle gårdens produksjoner, med sikte på å gjennomføre klimatiltak. Behov for klimatilpasning skal også inngå i rådgivingen.
- Tilbydere av klimarådgiving skal være godkjent av Landbruksdirektoratet.
- Dersom det søkes om tilskudd for gjennomført klimarådgiving i flere søknadsperioder, er det et vilkår for å få tilskudd at tiltaksplanen oppdateres for hver søknad.
- Tiltaksklasser: To-til-en rådgiving, en-til-en rådgiving, grupperådgiving.
- Tilskuddet kan kun utmåles for én gjennomført rådgiving per søknadsomgang.
- Tilskuddet utmåles per stykk.

Utdypende om tiltaket:

Formålet med tilskuddet er at bonden skal få rådgiving om gårdens klimaavtrykk og behovet for klimatilpasning. Det er totalt tre tiltaksklasser som skal avspeile kostnadene ved rådgivingen. Tiltaksklassen to-til-en rådgiving benyttes der hvor gårdsdriften består av flere typer produksjoner, eksempelvis grovfôrproduksjon og melkeproduksjon. En-til-en rådgiving benyttes når gårdsdriften består av en enkelt produksjon, eksempelvis korn eller grønnsaker. Denne tiltaksklassen benyttes også i de tilfeller hvor produksjonen består av forskjellige produksjoner, men hvor det i innværende søknadsomgang ikke kan lages en tiltaksplan som omfatter alle produksjoner på gården, fordi det ikke eksisterer et helhetlig rådgivingstilbud. Et eksempel på dette er (pr. 2022) at det ikke tilbys klimarådgiving for produksjon av svin, fjørfe m.fl. i kombinasjon med planteproduksjon.

Landbruksdirektoratet har utarbeidet vilkårene for tilskuddet. Som det framgår av disse skal det blant annet utarbeides en tiltaksplan som legges ved søknaden. Denne skal inneholde målsettinger for klimarådgivningen, gjennomgang av nøkkeltall for produksjonen, liste over mulige tiltak for utslipp og

karbonbinding, vurdering av tiltak for klimatilpasning, prioritering av tiltak, og tidsplan for gjennomføring av tiltak.

Tilskudd gis bare for rådgiving som er gjennomført. Denne skal gi bonden kunnskapsgrunnlag og motivasjon for å gjennomføre tiltak og driftsforbedringer for å redusere utslipp og gjøre tilpasninger til et endret klima. Det settes imidlertid ikke krav om at tiltak skal være gjennomført før det kan søkes og utbetales tilskudd.

Landbruksdirektoratet godkjenner innholdet i klimarådgivningstilbudet, fører oversikt over klimarådgivere med godkjente tilbud, og utarbeider mal for tiltaksplan. Det vil både bli gitt tilbud om en-til-en rådgiving på gården, og grupperådgiving med maks 10 -12 personer. Også grupperådgivingen skal inneholde individuell rådgiving.

Statsforvalteren vil informere kommunen, og legge ut informasjon på egen nettside, om hvor søker kan henvende seg for å bestille klimarådgiving.

Tilskuddet innføres som en 3-årig pilotordning, og det kan i seinere søknadsomganger derfor bli aktuelt å gjøre justeringer etter hvert som en får erfaringer med tilbudet.

Endelige tilskuddssatser ²⁾

	Enhet	Kr	Avgrensning
<i>To-til-en rådgiving (bistand fra to rådgivere)</i>	stykk	8 000	ingen
<i>En-til-en rådgiving (bistand fra én rådgiver)</i>	stykk	6 000	ingen
<i>Grupperådgiving</i>	stykk	2 000	ingen

Merknader:

- 1) Fra søknadsomgangen 2022 er det ikke lenger krav om at kvittering for gjennomført rådgiving skal legges ved søknaden.
- 2) I jordbruksoppgjøret 2022 ble det bestemt at dette skal være de endelige satsene for søknadsomgangen 2022.

Vedlegg 1 til veilederen: Oversikt over tiltak og foreløpige satser

MILJØTILSKUDD I JORDBRUKET I NORDLAND - TILTAK OG FORELØPIGE SATSER SØKNADSSOMGANGEN 2022

Endringer i forhold til foreløpige satser i søknadsomgangen 2021 er merket med **røde** tall.

Miljøtema	§	Nr. i søknads-skjema	Tiltak	Enhet	Foreløpige satser 2022	Inn-tegning i kart	Av-grens-ing per søker
Kulturlandskap	4	1.1.82	Drift av bratt areal	daa	300	flate	
	5	1.2.5	Drift av beitelag, storfe	dyr	25		
			Drift av beitelag, småfe	dyr	15		
	6	1.1.134	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark	dyr	400	flate	25 000
	7	1.1.85	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark, storfe	dyr	1000	flate	35 000
Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark, småfe			dyr	300	flate		
8	1.1.86	Slått av verdifulle jordbrukslandskap	daa	350	flate	25 000	
Biologisk mangfold	9	2.3.90	Slått av (gammel artsrik) slåttemark	daa	800	flate	
	10	2.3.136	Beiting av kystlynghei	dyr	400	flate	75 000
	11	2.4.94	Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer	daa	400	flate	15 000
	12	2.4.95	Skjøtsel av trua naturtyper	daa	400	flate	15 000
	13	2.4.98	Friareal for gås i Trøndelag og Nordland, høyt beitetrykk	daa	680	flate	
Friareal for gås i Trøndelag og Nordland, moderat beitetrykk			daa	400	flate		
Friareal for gås i Trøndelag og Nordland, lavt beitetrykk			daa	230	flate		
Kulturmiljøer og kulturminner	14	3.6.100	Drift av seter – produksjonstid 4-6 uker	Del-takere	50 000	punkt	
			Drift av seter – produksjonstid mer enn 6 uker	Del-takere	70 000	punkt	
	15	3.8.102	Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner, beiting	daa	1 000	flate	
			Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner, slått	daa	1 500	flate	
	16	3.8.103	Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner, beiting	stk	1 000	punkt	
			Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner, slått	stk	1 500	punkt	
17	3.9.104	Skjøtsel av steingjerder	meter	25	linje		
18	3.9.109	Skjøtsel av kulturhistoriske områder	daa	1 500	flate		
Vann	19	5.21.123	Kantsone i eng	meter	15	linje	
	20	5.12.124	Fangdam	daa	7 000	flate	
Utslipp til luft	21	6.13.125	Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen	daa	34	flate	
	22	6.13.126	Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel	daa	65	flate	
	23	6.13.127	Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding	daa	60	flate	
	24	6.13.128	Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange	daa	110	flate	
Miljøavtale	25	22.23.139	Klimarådgiving, to-til-en rådgiving	stykk	8 000		
			Klimarådgiving, en-til-en, lav sats	stykk	6 000		
			Klimarådgiving, grupperådgiving	stykk	2 000		

Vedlegg 2 til veilederen: Oversikt over miljøtilskudd som kan kombineres på samme areal

		Denne tabellen må kun sees på som veiledende. «Ok» i ruta viser arealtilskudd som i utgangspunktet kan kombineres. Ved kombinasjon av flere tilskudd for samme areal forutsettes det at kravene for hver ordning tilfredstilles. (?) i ruta betyr at disse kan kombineres hvis dette ikke er til skade for kulturminner eller kulturhistoriske verdier.																						
		§ 4	§ 5	§ 6	§ 7	§ 8	§ 9	§ 10	§ 11	§ 12	§ 13	§ 14	§ 15	§ 16	§ 17	§ 18	§ 19	§ 20	§ 21	§ 22	§ 23	§ 24	§ 25	
§ 4	Drift av bratt areal																							
§ 5	Drift av beitelag				ok																			
§ 6	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark	ok									ok						ok		ok	ok	ok	ok		
§ 7	Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark		ok																					
§ 8	Slått av verdifulle jordbrukslandskap	ok									ok						ok		ok	ok	ok	ok		
§ 9	Slått av (gammel artsrik) slåttemark	ok									ok													
§ 10	Beiting av kystlynghei																							
§ 11	Skjøtsel (beiting) av biologisk verdifulle arealer	ok									ok													
§ 12	Skjøtsel (beiting) av trua naturtyper	ok									ok													
§ 13	Friareal for gås i Trøndelag og Nordland	ok		ok		ok	ok		ok	ok			ok	ok		ok	ok		ok	ok	ok	ok		
§ 14	Drift av seter																							
§ 15	Skjøtsel av (felt med) automatisk fredete kulturminner										ok									(?)	(?)		(?)	
§ 16	Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner										ok									(?)	(?)		(?)	
§ 17	Skjøtsel av steingjerder																							
§ 18	Skjøtsel av kulturhistoriske områder										ok									(?)	(?)	(?)	(?)	
§ 19	Kantsone i eng			ok		ok				ok														
§ 20	Fangdam																							
§ 21	Spredning av husdyrgjødsel om vår og eller i vekstsesong	ok		ok		ok					ok		(?)	(?)		(?)								
§ 22	Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel	ok		ok		ok					ok		(?)	(?)		(?)								
§ 23	Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmoldning	ok		ok		ok					ok					(?)								
§ 24	Spredning av husdyrgjødsel ned tilførselsslange	ok		ok		ok					ok		(?)	(?)		(?)								
§ 25	Klimarådgiving																							

Vedlegg 3 til veilederen: Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland

Hjemmel: LOV-1995-05-12-23-§3, LOV-1995-05-12-23-§18, FOR-2018-11-23-1751

(Endringene i forhold til gjeldene forskrift er markert med overstrekinger og **rød** skrift.)

(Endringer i § 21 vedtatt 09.08.2022 er markert med gult.)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

34

§ 1 Formål

Formålet med tilskudd etter forskriften er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder i Nordland fylke.

§ 3 Grunnvilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til

- a) foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.
- b) beitelag kan søke tilskudd for drift etter [*§ 5 Drift av beitelag*]. Med beitelag menes i denne forskriften sammenslutninger som er registret som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Kapittel 2 Kulturlandskap

§ 4 Drift av bratt areal

Det kan gis tilskudd for slått av jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet.

Tiltaksklasser: Overflatedyrka og fulldyrka 1:5, **inmarksbeite 1:5**

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 5 Drift av beitelag

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3b.

Beitelaget må ha minst 2 aktive medlemmer, det vil si medlemmer med egne besetninger som deltar i beitelagsaktivitetene.

Laget må organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking av dyr i beiteområdet.

Dyra skal være minst 8 uker på utmarksbeite.

Foreløpig årsrapport for søknadsåret skal legges ved søknaden. Denne skal inneholde informasjon om gjennomført tilsyn og sanking, og eventuelle andre aktiviteter og utfordringer i beiteområdet.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

§ 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tiltaket omfatter innmarksareal i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL), i Vegaøyen verdensarvområde, samt lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen.

Det framkommer av vedlegg 1 til denne forskriften hvilke lokalt verdifulle jordbruksareal prioritert av kommunen, som omfattes av dette tiltaket.

Beitingen skal gjennomføres med det antall dyr som er nødvendig for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreget og åpent landskap.

Beitesesongen skal vare lengre enn 8 uker i søknadsåret.

Tilskuddet utmåles per dyr. Med dyr menes her: 1 sau/geit (lam/kje telles ikke) = 1 dyr, 1 ku/okse = 5 dyr, hest/ungdyr av storfe = 3 dyr. Ved registrering i søknadsskjema må søker selv foreta nødvendig omregning.

§ 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Med unntak for tilskudd til drift av beitelag (§ 4), kan denne tilskuddsordningen for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting etter denne forskriften.

Tiltaket omfatter utmarksareal i Utvalgte kulturlandskap (UKL) Blomsøy-Hestøy og Skålvær, UKL Røst, Vegaøyen verdensarvområde, samt lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen.

Det framkommer av vedlegg 1 til denne forskriften hvilke lokalt verdifulle jordbruksareal prioritert av kommunen som omfattes av dette tiltaket.

Beitesesongen skal vare lengre enn 8 uker i søknadsåret.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe

Tilskuddet utmåles per dyr.

§ 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.

36

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tilskuddet kan gis i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL), Vegaøyen verdensarvområde, samt i lokalt verdifulle jordbrukslandskap prioritert av kommunen.

Det framkommer av vedlegg 1 til denne forskriften hvilke lokalt verdifulle jordbruksareal prioritert av kommunen som omfattes av dette tiltaket.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 3 Biologisk mangfold

§ 9 Slått av (gammel artsrik) slåttemark

Det kan gis tilskudd for slått av gammel artsrik slåttemark som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase.

Tiltaksklasser: Svært viktig, viktig

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 10 Beiting av kystlynghei

Det kan gis tilskudd for beiting av kystlynghei som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Kystlyngheia skal være registrert i miljødatabasen Naturbase eller kartlagt og registrert av Statsforvalteren.

Innenfor beiteområdet må minst 50 % av det totale arealet være dekket av kystlynghei, og det må være minimum 10 dekar kystlynghei per sau.

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Beitesesongen i kystlyngheia skal vare mer enn 6 måneder i søknadsåret.
Beitedyrene skal per 31. juli i søknadsåret være minst ett år eller eldre.
Tiltaksklasser: Svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskuddet utmåles per dyr.

§ 11 Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer

Det kan gis tilskudd for beite av biologisk verdifulle arealer som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tilskuddsordningen omfatter naturtypene artsrike veikanter, hagemark, beiteskog, åpen kalkmark og edellauvskog.

Arealet skal være registrert i miljødatabasen Naturbase som svært viktig (A-lokalitet) eller viktig (B-lokalitet).

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Beiteområdet skal være inngjerdet, eller på annen måte være avgrenset for beitedyra. Beitingen skal starte tidlig i sesongen, og beitetrykket skal være stort nok til å opprettholde en artsrik beitemarksflora.

Tiltaksklasse: Beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 12 Skjøtsel av trua naturtyper

Det kan gis tilskudd for beite av trua naturtyper i jordbrukslandskapet som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet i naturtypen blir ivaretatt eller forbedret.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tilskuddsordningen omfatter naturtypene strandeng, naturbeitemark og sanddynemark/ sanddyner.

Arealet skal være registrert i miljødatabasen Naturbase som svært viktig (A-lokalitet) eller viktig (B-lokalitet).

Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Beiteområdet skal være inngjerdet, eller på annen måte være avgrenset for beitedyra. Beitingen skal starte tidlig i sesongen, og beitetrykket skal være stort nok til å opprettholde en artsrik beitemarksflora.

Tiltaksklasse: Beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 13 Friarealer for gås i Trøndelag og Nordland

Det kan gis tilskudd for fulldyrka og overflatedyrka gras- og kornarealer som stilles til disposisjon for beitende hvitkinngås eller kortnebbgås i Trøndelag og Nordland.

I Nordland kan det gis tilskudd til søkere i kommunene Vega, Herøy, Dønna, Alstahaug, Træna, Bodø, Hadsel, Sortland, Øksnes og Andøy.

Tilskudd kan gis for areal hvor beitende gås ikke jages.

Beitetrykket må være dokumentert av kommunen, i samarbeid med Norsk institutt for naturforskning (NINA) eller Norsk Ornitologisk Forening (NOF).

Kommunen avgjør på bakgrunn av de tre siste registreringene av beitetrykk, og skjønnsvurderinger i søknadsåret, hvilken tiltaksklasse arealet skal plasseres i.

Tiltaksklasser: Høyt beitetrykk, moderat beitetrykk, lavt beitetrykk.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 4 Kulturminner og kulturmiljøer

§ 14 Drift av seter

Det kan gis tilskudd for drift av seteranlegg med melkeproduksjon. Produksjonsperioden skal vare minst fire uker per sesong. Melka som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på setra. Produksjonen skal tilsvare minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk i døgnet per seter.

Tiltaksklasser: Egen foredling 4-6 uker, egen foredling 6 uker eller mer, levering til meieri 4-6 uker, levering til meieri 6 uker eller mer.

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

§ 15 Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravfelt og andre felt med automatisk fredete kulturminner etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden. Kulturminnet skal være registrert som «synlig over markoverflaten». Det gis ikke tilskudd til skjøtsel av kulturminner som står oppført med «uavklart» vernestatus.

Skjøtselen skal omfatte selve kulturminnet og sikringssonen. Så fremt kulturminnemyndighetene ikke har bestemt noe annet, utgjør sikringssonen et fem meter bredt belte regnet fra den synlige ytterkanten av kulturminnet.

Tiltaksklasser: Beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 16 Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av gravhauger og andre enkeltstående automatisk fredete kulturminner etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Kulturminnet skal være registrert som «synlig over markoverflaten».

Det gis ikke tilskudd til skjøtsel av kulturminner som står oppført med «uavklart» vernestatus.

Skjøtselen skal omfatte både selve kulturminnet og sikringssonen. Så langt kulturminnemyndighetene ikke har bestemt noe annet, skal sikringssonen utgjøre et fem meter bredt belte regnet fra den synlige ytterkanten av kulturminnet.

Tiltaksklasser: Beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per stykk.

§ 17 Skjøtsel av steingjerder

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av steingjerder som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Tiltaksklasse: Steingjerder

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 18 Skjøtsel av kulturhistoriske områder

Det kan gis tilskudd for beiting eller slått av jordbruksarealer innenfor utvalgte områder av kulturhistorisk verdi.

Denne tilskuddsordningen kan for samme areal ikke kombineres med andre tilskudd til beiting eller slått etter denne forskriften.

Skjøtselen skal være gjennomført slik at områdets kulturhistoriske preg blir ivaretatt.

Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg 2 til denne forskriften.

Tiltaksklasser: Beiting, slått/rydding.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 5 Avrenning til vann

§ 19 Kantsone i eng

40 Det kan gis tilskudd for å ha en kantsone i eng langs kanten mot vassdrag som ikke er gjødslet eller sprøytet i søknadsåret.

Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum seks meter målt fra vassdragets normalvannstand, der minst fire meter ligger på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Kantsonen skal høstes ved slått eller beiting i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Hvilke områder tilskuddet gjelder for framkommer av vedlegg 3 til denne forskriften.

Maksimal avstand fra vassdraget til der den ugjødsla randsonen begynner skal være 30 meter.

Det gis ikke tilskudd for kantsoner som grenser mot kanaler, grøfter o.l. som normalt ikke har vannføring i vekstsesongen, eller som ikke påvirkes av vår- eller høstflom.

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 20 Fangdam

Det kan gis tilskudd for fangdam som er etablert på eller i tilknytning til jordbruksareal. Fangdammen skal ha tilfredsstillende renseeffekt.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 6 Utslipp til luft

§ 21 Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest om våren eller i vekstsesongen.

Med unntak av tilskudd etter § 24 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange, kan denne tilskuddsordningen ikke kombineres med andre tilskudd til spredning av husdyrgjødsel etter denne forskriften

Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar.

Tilskudd kan bare gis dersom all husdyrgjødsel som foretaket disponerer spres om våren eller i vekstsesongen.

Siste frist for spredning av all husdyrgjødsel som foretaket disponerer er 15. august.

Tilskuddet gjelder areal der husdyrgjødsel er spredt seinest 15. august.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 22 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar.

Denne tilskuddsordningen kan ikke kombineres med tilskudd etter § 21 til spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen.

På samme areal kan det ikke gis tilskudd etter § 23 til spredning av husdyrgjødsel med rask nedmoldning.

Siste frist for spredning ved nedfelling eller nedlegging er 15. august.

Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret.

Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 23 Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmoldning

Det kan gis tilskudd for nedmolding av husdyrgjødsel og biorest ved harving eller pløying innen to timer etter overflatespredning. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar.

Denne tilskuddsordningen kan ikke kombineres med tilskudd etter § 21 til spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen.

På samme areal kan det ikke gis tilskudd til nedfelling eller nedlegging etter § 22.

Siste frist for spredning er 15. august.

Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret. Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 24 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter § 21 Spredning av husdyrgjødsel om våren eller i vekstsesongen, § 22 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel og § 23 Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding.

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tilskuddet utmåles per dekar.

42

Kapittel 7 Miljøavtale

§ 25 Klimarådgiving

Det kan gis tilskudd for klimarådgiving som er gjennomført i en søknadsperiode fra 15. oktober forrige år til 15. oktober i søknadsåret.

Tiltaksplan for utført rådgiving må vedlegges søknaden. Tiltaksplanen skal være underskrevet av rådgiver.

Med klimarådgiving menes rådgiving som i størst mulig grad tar for seg en helhetlig gjennomgang av utslipp og opptak av klimagasser fra alle gårdens produksjoner, med sikte på å gjennomføre klimatiltak. Behov for klimatilpasning skal også inngå i rådgivingen.

Tilbydere av klimarådgiving skal være godkjent av Landbruksdirektoratet

Dersom det søkes om tilskudd for gjennomført klimarådgiving i flere søknadsperioder, er det et vilkår for å få tilskudd at tiltaksplanen oppdateres for hver søknad.

Tiltaksklasser: To-til-en rådgiving, en-til-en rådgiving, grupperådgiving.

Tilskuddet kan kun utmåles for én gjennomført rådgiving per søknadsomgang. Tilskuddet utmåles per stykk.

Kapittel 8 Generelle bestemmelser

§ 26 Utmåling og utbetaling av tilskudd

Tilskuddet utmåles etter satser fastsatt årlig av Statsforvalteren i regionalt miljøprogram.

Tilskuddet skal kun gis det året som tiltaket blir gjennomført.

§ 27 Søknad

Foretak som søker tilskudd skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Søknadsfristen er 15. oktober. For beitelag som søker tilskudd etter § 5 Drift av beitelag er fristen 15. november.

Dersom søknad leveres etter fristene i første ledd, reduseres tilskuddet med 1 000 kroner per dag inntil 14 dager etter fristens utløp. Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

§ 28 Administrasjon, dispensasjon og klage

Statsforvalteren administrerer tilskuddene etter denne forskriften.

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Statsforvalteren kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene om tilskudd fastsatt i denne forskriften.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til Statsforvalteren. Vedtak fattet av Statsforvalteren i første instans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

§ 29 Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, Statsforvalteren og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Kommunen, Statsforvalteren og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskudd er riktige. Søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet. Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de eiendommer som foretaket benytter i driften.

§ 30 Avkorting av tilskudd

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har

- a) drevet eller driver sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, eller
- b) gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket

- a) har oversett de frister som kommunen, Statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 28 Opplysningsplikt og kontroll,
- b) har brutt bestemmelser i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging, eller
- c) ikke har ført journal over plantevernmidler som foretaket har benyttet på arealene det søkes tilskudd for. Journalen skal inneholde opplysninger om navn på plantevernmiddelet som brukes, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene.

§ 31 Tilbakebetaling og renter mv.

Dersom foretaket som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan det feilutbetalte beløpet kreves tilbakebetalt fra mottakeren eller motregnes i senere utbetaling av tilskudd. Tilsvarende gjelder differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskudd som følge av vedtak om avkorting etter § 29 Avkorting av tilskudd.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Krav fra offentlig myndighet som utspringer av foretakets jordbruksvirksomhet kan motregnes i senere utbetalinger av tilskudd til foretaket.

§ 32 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft ved kunngjøring i Norsk Lovtidend.

Samtidig oppheves [forskrift 24. juni 2021 nr. 2211 om miljøtilskudd til jordbruket, Nordland.](#)

Endringen av forskriftens § 21 gjelder fra 09.08.2022 til 31.12.2022.

Vedlegg 1 til forskriften: OVERSIKT OVER LOKALT VERDIFULLE JORDBRUKSLANDSKAP

Vedlegg 2 til forskriften: OVERSIKT OVER KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vedlegg 3 til forskriften: OVERSIKT OVER AREAL FOR TILSKUDD TIL KANTSONE I ENG

Vedlegg 1 til forskriften: OVERSIKT OVER LOKALT VERDIFULLE JORDBRUKSLANDSKAP
(Gjelder tiltak som er beskrevet i §§ 6, 7 og 8. Oppdateringer i 2022 er merket med **rød** skrift.)

Hver kommune har fått tildelt et antall dekar som utgjør den samlede rammen for miljøtilskudd til lokalt verdifulle jordbrukslandskap skjøttet ved beiting og/eller slått. Etter innspill fra kommunene er oversikten oppdatert før søknadsomgangen 2022. De oppgitte gårds- og bruksnumrene i tabellen viser til de utvalgte arealene, og ikke til driftssentrene.						
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1804 BODØ - inntil 560 daa						
	128	1	beite		x	18
	24	2	beite	x		11
	24	4, 6 og 7	beite	x		21
	25	6	slått	x		9
	25	6	beite	x		6
	28	1	slått	x		17
	38	22	slått	x		54
	38	22	beite	x		32
	78	2	beite	x		48
	124	90	beite	x		42
	205	2	slått	x		26
	205	7	slått	x		13
	205	8	slått	x		9
	205	9	slått	x		56
	205	12	slått	x		9
	205	13	slått	x		38
	205	16	slått	x		9
	213	8	slått	x		140
SUM						558
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1805 NARVIK - inntil 270 daa (Før kommunesammenslåingen hadde Narvik inntil 90 daa og Ballangen inntil 180 daa)						
Areal i tidligere Narvik kommune:						
Lengenes	58	1	slått	x		18
	58	2	slått	x		4
	58	5	slått	x		4
Kongsbakk - Mehus	56	1	beite	x	x	28
Vidrek	81	5	slått	x		17
	81	2	slått	x		23
	81	1	slått	x		21
	81	10	slått	x		4
	81	18	slått	x		14
	81	7	slått	x		18
	81	9	slått	x		7
	81	52	slått	x		5
	81	4	slått	x		4
	81	31	slått	x		4

	81	6	slått	x		7
	81	15	slått	x		3
	81	51	slått	x		3
	81	17	slått	x		17
Areal i tidligere Ballangen kommune:						
Henrikhaugen	370	30	beite	x		38
Punsvika	362	3	slått	x		9
	362	4	slått	x		8
	362	8	slått	x		8
	362	1	slått	x		2
	362	5 og 12	slått	x		4
SUM						270
Kommune						
G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR	
1811 BINDAL - inntil 250 daa						
	14	3	beite	x		8
	14	5	beite	x		38
	15	4	beite	x		28
	16	1	beite	x		17
	16	3	beite	x		20
	23	1	beite	x		10
	23	2	beite	x		15
	23	7	beite	x		9
	26	6	beite	x		39
	36	3	beite	x		27
	37	3	beite	x		15
	44	288	beite	x		7
	59	15	beite	x		17
SUM						250
Kommune						
G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR	
1812 SØMNA - inntil 620 daa						
	50	1	slått	x		70
	40	9	beite		x	50
	34	1	beite		x	50
	34	1	beite		x	50
	34	1	beite		x	50
	44	4	beite		x	50
	58	4	beite		x	50
	69	15	slått	x		50
	29	1	slått	x		50
	46	13	slått	x		50
	70	6	slått	x		50
	57	3	slått	x		50
SUM						620

Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1813 BRØNNØY - inntil 630 daa						
	74	4	slått	x		40
	75	1	beite	x		19
	75	6	slått	x		27
	75	16	beite	x		60
	78	4	slått	x		4
	82	16	slått	x		10
	84	4	slått	x		5
	90	15	slått	x		16
	90	21	beite	x		9
	90	23	slått	x		19
	90	109	slått	x		4
	91	1	beite	x		9
	91	7	beite	x		14
	91	14	slått	x		14
	93	1	beite	x		30
	104	226	slått	x		11
	104	853	slått	x		2
	108	1	beite/slått	x		24
	108	2	beite	x		5
	109	1	beite	x		4
	109	2	slått	x		4
	114	1	slått	x		21
	121	1	beite	x		40
	146	2	beite/slått	x		12
	157	1	beite/slått	x		60
	158	2	beite/slått	x		81
	158	14	slått	x		45
	166	1	beite	x		5
	166	2	beite/slått	x		36
SUM						630
1815 VEGA - inntil 350 daa						
	3	16	beite	12		12
	3	19	beite	15	18	33
	3	25	beite	11	7	18
	4	2	beite	9	33	42
	4	6	beite		21	21
	4	13	beite	13		13
	4	14	beite	3	13	16
	6	15	beite		50	50
	26	1	beite	48		48
	34	4	beite	35		35

	34	5	beite	12		12
	34	26	beite	10		10
	34	56	beite	8		8
	34	61	beite	12		12
	40	1	beite		10	10
	41	5	beite		10	10
SUM						350
Kommune						
1816 VEVELSTAD - inntil 200 daa						
	40	2	beite	x		49
	12	6	beite	x		17
	12	25	beite	x		35
	40	4	beite	x		4
	12	12	beite	x		10
	3	4	slått	x		8
	12	6	slått	x		58
	15	1	slått	x		10
	40	4	slått	x		9
SUM						200
Kommune						
1818 HERØY - inntil 130 daa						
	2	2	beite		x	33
	55	1	beite		x	13
	5	1	beite		x	9
	9	2	beite		x	41
	27	1	beite	x		5
	27	141	beite	x		6
	27	2 og 6	slått	x		12
	24	1	beite		x	11
SUM						130
Kommune						
1820 ALSTAHAUG - inntil 540 daa						
	84	1	beite		x	410
	4	1	beite	x		22
	4	1	slått	x		108
SUM						540
Kommune						
1822 LEIRFJORD - inntil 440 daa						
	65	2	beite		x	45
	103	3	beite		x	50
	106	5	beite	x		20

	112	3	beite		x	40
SUM						155
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1824 VEFSN - inntil 590 daa						
	7	1	slått	x		40
	29	1	slått	x		47
	29	1	beite	x		27
	33	3	beite		x	21
	33	4	slått	x		18
	84	1	beite	x		52
(korrigert)	95	3	beite	x		35
	99	6	slått	x		9
	107	2	beite	x		46
	110	4 og 6	beite	x		14
	130	1	beite	x		38
(korrigert)	151	3	beite		x	38
	160	1	beite	x		43
	179	7	slått	x		40
	261	2	slått	x		28
	261	5	slått	x		36
SUM						532
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1825 GRANE - inntil 170 daa						
	48	2	slått	x		10
	48	48	slått	x		40
	49	2	slått	x		28
	49	2	slått	x		10
	51	6	slått	x		27
	54	5	beite	x		45
	70	5	beite	x		10
SUM						170
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1826 HATTFJELLDAL - inntil 360 daa						
	1	10	beite	x		1
	1	18	beite	x		10
	1	265	beite	x		2
	1	314	beite	x		15
	1	4	slått	x		4
	1	235	slått			4
	12	1	beite	x		9
	12	1	beite		x	1
	14	1	beite	x		29
	14	4	beite	x		14
	14	4	beite		x	9

	17	2	beite	x		7
(korrigert)	19	3	beite		x	7
(korrigert)	19	3	beite	x		1
	19	6	slått	x		20
	22	2	beite	x		7
	28	34	slått	x		35
	27	1	beite		x	1
	28	2	slått	x		30
	45	2	beite	x		9
	52	2	beite		x	3
	58	16	beite/slått	x		6
	58	16	beite		x	4
	52	3	beite	x		32
	78	1	beite	x		25
	81	2	beite		x	17
	81	2	beite/slått	x		8
	84	3	beite	x		20
	84	3	slått	x		10
	84	5	beite		x	5
(korrigert)	84	5	beite/slått	x		4
	84	10	beite		x	1
(korrigert)	84	10	beite/slått	x		10
SUM						360
Kommune						
G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR	
1827 DØNNA - inntil 350 daa						
	21	1	beite		x	52
	11	1	beite	x		24
	11	1	slått	x		23
	14	6 og 7	beite	x		19
	14	6	slått	x		21
	16	3	slått	x		36
	19	4	beite		x	30
	38	1	slått	x		30
	21	2	beite		x	52
	59	1, 2, 3, 4, 6 og 8	beite		x	48
	57	1	beite		x	15
SUM						350
Kommune						
G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR	
1828 NESNA - inntil 320 daa						

	6	3	beite	x		14
	6	5	beite	x		52
	14	19	beite	x		13
	24	1	beite	x		55
	47	3	beite	x		13
	47	9	beite	x		11
	48	2	beite	x		14
	48	3	beite	x		11
	50	1	beite	x		17
	51	1	slått	x		14
	54	1	beite	x		25
	55	2	beite	x		1
	55	3	beite	x		24
	55	5	beite	x		2
	56	1	slått	x		5
	58	13	slått	x		6
	63	1	beite	x		24
SUM						301
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1832 HEMNES - inntil 450 daa						
	44	1	slått	x		10
	46	3	slått	x		20
	47	1	slått	x		60
	47	2	slått	x		20
	57	1	slått	x		19
	58	1 og 2	slått	x		30
	58	3	slått	x		12
	58	6	slått	x		18
	58	8	slått	x		16
	66	6	slått	x		10
	124	17	slått	x		40
	135	1	slått	x		15
	136	5	slått	x		10
	136	5	slått	x		14
	141	3	slått	x		10
	141	5	slått	x		50
	153	3	slått	x		17
	153	4	slått	x		40
	153	5	slått	x		24
	153	7	slått	x		15
SUM						450
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1833 RANA - inntil 510 daa						

	29	1	slått	x		6
	43	1	slått	x		70
	71	2	slått	x		38
	77	1	slått	x		53
	77	2	slått	x		42
	100	5	slått	x		25
	130	1	beite	x		33
	130	1	slått	x		10
	154	3	slått	x		11
	154	3	beite	x		7
	156	3	beite	x		25
	156	1	slått	x		10
	162	3	beite	x		51
	161	1	slått	x		8
	166	1	beite	x		77
SUM						466
Kommune						
G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR	
1834 LURØY - inntil 170 daa						
	6	1	beite	x		10
	7	3	slått	x		10
	13	1	beite	x		10
	14	1	beite	x		10
	15	1	beite	x		10
	21	12	beite	x		10
	29	4	beite	x		10
	30	31	slått	x		11
	32	1 og 3	beite	x		10
	36	1, 2 og 7	beite	x		20
	47	3	beite	x		7
	45	3	beite	x		10
	45	4	beite	x		5
	45	5	beite	x		17
	50	1	beite	x		10
	50	2	beite	x	x	10
SUM						170
Kommune						
G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR	
1835 TRÆNA - inntil 10 daa						
	1	2 og 4	slått	x		10
SUM						10
Kommune						
G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR	
1836 RØDØY - inntil 190 daa						

	46	1	beite		x	154
SUM						154
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1837 MELØY - inntil 370 daa						
	19	3	beite		x	154
SUM						154
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1838 GILDESKÅL - inntil 230 daa						
Ingen innmeldte areal						
SUM						0
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1839 BEIARN - inntil 260 daa						
	17	2, 5, 11, 13 og 14	beite	x		120
	18	11	beite	x		70
SUM						190
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1840 SALTDAL - inntil 190 daa						
	78	1	beite		x	5
	42	3	beite	x		5
	43	587	beite	x		15
	43	686	beite	x		5
	44	3	beite	x		16
	44	10	beite	x		5
	44	46	beite	x		10
	71	3	slått	x		14
	71	9	slått	x		59
	71	11	slått	x		36
	71	36	slått	x		6
	73	1	slått	x		9
	73	1 og 22	slått	x		5
SUM						190
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1841 FAUSKE - inntil 320 daa						
Alvenes	51	1, 2 og 3	beite	x		57
Holstad	45	19	beite	x		18
Kvitblik	110	3 og 17	beite	x		25
Røvik	44	1 og 2	beite	x		62
SUM						162
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1845 SØRFOLD - inntil 70 daa						

Strøksnes	8	6	slått	x		10
Nordfjord	37	1	beite	x		5
Nordfjord	37	2	beite	x		9
Nordfjord	37	2	slått	x		0,3
Nordfjord	37	3	beite	x		5
Nordfjord	37	3	slått	x		5
Nordfjord (korrigert)	37	7	beite	x		1,4
Nordfjord (korrigert)	37	7	slått	x		5
Nordfjord	37	13	beite	x		1
Røsvik	66	3	beite	x		7
Røsvik	66	66	beite	x		3
Røsvik	66	17	beite	x		7
Røsvik	66	18	beite	x		11
SUM						69,7
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1848 STEIGEN – inntil 590 daa						
Skånland	42	1	slått	x		33
Skånland	42	1	beite	x		37
Skånland	42	2 og 13	slått	x		47
Skånland	42	3	slått	x		34
Skånland	42	4	slått	x		56
Skånland	42	5	slått	x		28
Holkestad	41	1, 7 og 8	slått	x		44
Holkestad	41	2	slått	x		24
Holkestad	41	3	slått	x		39
Holkestad	41	5	slått	x		20
Holkestad	41	6	slått	x		14
Holkestad	41	9	slått	x		25
Holkestad	41	10	slått	x		42
Holkestad	41	11	slått	x		15
Holkestad	41	13	slått	x		7
Holkestad	41	17	slått	x		5
Håsand	99	1	slått	x		23
Håsand	99	3	slått	x		17
Husøya	29	1 (m.fl.)	beite	x		20
Beitelier, Stensland	55	1	beite	x		13
Beitelier, Stensland	55	2	beite	x		2
Beitelier, Stensland	55	3	beite	x		11
Beitelier, Stensland	56	2	beite	x		8
Beitelier, Stensland	56	4	beite	x		6
Beitelier, Stensland	56	5	beite	x		8
Beitelier, Stensland	56	7	beite	x		5
Beitelier, Stensland	56	1 og 3	beite	x		7
SUM				553	37	590
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1851 LØDINGEN - inntil 90 daa						
	13	1	slått	x		30
	14	2 og 9	slått	x		30

	16	6	slått	x		30
SUM						90
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1853 EVENES - inntil 140 daa						
Stunesosen (nytt)	4	5	beite		x	10
Hautstobakken (nytt)	4	3,5	slått	x		40
(nytt)	8	2	slått	x		12
(nytt)	7	3	beite	x		17
(nytt)	8	5	beite	x		9
(nytt)	8	7	beite	x		22
(nytt)	8	1	beite	x		9
(nytt)	8	1	slått	x		21
SUM						140
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1856 RØST - inntil 20 daa						
	8	36	beite	x		9
	8	1	beite	x		1
	12	2	beite	x		2
	9	2	beite	x		2
SUM						14
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1857 VÆRØY						
Ingen innmeldte areal						
SUM						0
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1859 FLAKSTAD - inntil 90 daa						
	30	5	slått	x		45
(nytt)	20	1	beite	x		18
(nytt)	20	19	beite	x		27
SUM						90
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1860 VESTVÅGØY - inntil 690 daa						
(korrigert)	16	1	slått	x		7
(nytt)	26	8	beite		x	21
	29	4	beite		x	45
	29	12	beite		x	45
(korrigert)	30	2	beite	x		25
	61	1	slått	x		13
	73	3	beite	x		30
(korrigert)	73	4	beite	x		15
(nytt)	75	7	beite	x		22
(nytt)	75	11	beite	x		9

(nytt)	75	69	beite	x		11
(korrigert)	82	4	beite		x	10
(nytt)	82	9	beite		x	25
	85	3	beite		x	45
	85	20	beite	x		45
	86	13	beite		x	45
	86	14	beite		x	45
	93	50	beite	x		50
	94	12	beite	x		8
(nytt)	96	10	beite		x	21
(korrigert)	98	10	beite		x	30
	99	2	beite	x		26
(nytt)	108	9	beite		x	19
(korrigert)	122	8	beite		x	21
(nytt)	137	3	beite		x	21
SUM						690
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1865 VÅGAN - inntil 190 daa						
	7	8	slått	x		26
	22	9	slått	x		8
	22	15	slått	x		4
	22	30	slått	x		2
	39	57	slått	x		49
	54	2	slått	x		12
	65	7	beite	x		14
	68	1	slått	x		8
	68	2	slått	x		10
	68	5	slått	x		9
	68	6	slått	x		8
	68	18	slått	x		1
	68	19	slått	x		1
SUM						152
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1866 HADSEL - inntil 460 daa						
	36	14	slått	x		89
	46	1	slått	x		3
	46	1	slått	x		3
	46	3	beite	x		21
	47	4	slått	x		18
	47	4	beite	x		18
	50	1	beite	x		31
	50	3	beite	x		13
	50	3	slått	x		9
	54	2	beite	x		16

	81	14	beite	x		28
	72	2	beite		x	121
	81	16	beite	x		12
	81	2	beite	x		3
	81	6	beite	x		4
	2	10, 28 og 34	beite		x	34
	2	6	beite		x	35
SUM						458
Kommune						
1867 BØ - inntil 240 daa						
	11	16	slått	x		30
	13	37	slått	x		15
	14	1	beite	x		45
	19	4	slått	x		25
	27	11	beite	x		45
	28	8	slått	x		45
	44	21	beite	x		35
SUM						240
Kommune						
1868 ØKSNES - inntil 110 daa						
	79	1	beite	x		34
	79	1	slått	x		39
	79	3	slått	x		8
	79	4	slått	x		4
	79	6	beite	x		1
	79	6	slått	x		13
	79	7	slått	x		8
	79	30	slått	x		2
SUM						109
Kommune						
1870 SORTLAND - inntil 430 daa						
	1	1	slått	x		6
	1	2	slått	x		25
	1	3	slått	x		18
	1	6	slått	x		8
	1	9	slått	x		13
	1	11	slått	x		17
	1	13	slått	x		6
	1	14	slått	x		4
	1	28	slått	x		10
	1	29	slått	x		3

	1	36	slått	x		3
	1	38	slått	x		11
	13	1	beite	x		2
	13	1	slått	x		5
	13	4	beite	x		2
	13	5	slått	x		7
	13	5	beite	x		16
	13	10	beite	x		7
	13	10	slått	x		9
	13	13	beite	x		2
	13	13	slått	x		7
	13	14	beite	x		2
	13	14	slått	x		6
	13	15	slått	x		3
	13	16	beite	x		1
	13	16	slått	x		3
	13	17	beite	x		1
	13	17	slått	x		3
	13	19	beite	x		3
	13	19	slått	x		10
	13	40	slått	x		3
	13	64	beite	x		4
	14	2	slått	x		14
	14	7	slått	x		16
	14	13	slått	x		1
	14	22	slått	x		2
	14	23	slått	x		5
	14	25	slått	x		3
	14	26	slått	x		1
	14	27	slått	x		1
	15	1	beite	x		2
	15	1	slått	x		30
	15	2	slått	x		30
	16	5	slått	x		8
	16	6	beite	x		1
	16	6	slått	x		21
	16	25	slått	x		30
	16	28	slått	x		12
	21	13	slått	x		20
SUM						417
Kommune	G.NR.	B.NR.	TILTAK	INNMARK	UTMARK	DEKAR
1871 ANDØY - inntil 350 daa						
	7	7	beite	x		20
	7	7	slått	x		43

	8	1	slått	x		43
	8	27	slått	x		43
	8	49	slått	x		43
	10	25	slått	x		43
	10	27	slått	x		43
	36	9	slått	x		35
	36	19	slått	x		34
SUM						347
Kommune						
1874 MOSKENES						
Ingen innmeldte areal						
SUM						0
Kommune						
1875 HAMARØY - 180 daa (tidligere Hamarøy hadde inntil 130 daa og tidligere Tysfjord inntil 50 daa.)						
Beitelier, Halsen	52	1	beite	x		Totalt 30
Beitelier, Halsen	53	1	beite	x		
Beitelier, Halsen	53	2	beite	x		
Karlsøy	87	1	slått	x		11
Karlsøy	87	2	slått	x		14
Karlsøy	87	3	slått	x		12
Karlsøy	87	4	slått	x		13
Uteid	13	3, m.fl.	slått	x		30
Presteid	16	46	slått	x		25
Tysnes	80	1	beite	x		12
Tysnes	80	2	beite	x		6
Tysnes	80	3	beite	x		4
Tysnes	80	6	beite	x		7
Tysnes	80	7	beite	x		4
Tysnes	80	9	beite	x		9
Tysnes	80	10	beite	x		3

Vedlegg 2 til forskriften: OVERSIKT OVER KULTURHISTORISKE OMRÅDER

(Gjelder tiltaket som er beskrevet i § 18.)

	Område	Kommune	Maksimalt antall dekar
1	Gaukværøy	Bø	15
2	Lysthushaugen på Dønnes gård	Dønna	7
3	Hestskaret i Nordvika	Dønna	15
4	Saulia på Røssvassholmen	Hattfjelldal	10

5	Holmen gård ved ærfuglværet på Holmholmen	Hemnes	15
6	Herøy bygdesamling på Herøy prestegård	Herøy	4
7	Vollmoen	Steigen	14
8	Jennestad handelssted	Sortland	13
9	Sjønstå gård	Fauske	15
10	Steinsjøen	Sømna	15

Vedlegg 3 til forskriften: OVERSIKT OVER AREAL FOR TILSKUDD TIL KANTSONE I ENG

(Gjelder tiltaket som er beskrevet i § 19. Endringer er markert med **rød** skrift.)

Vannforekomst (jfr. https://vann-nett.no/portal/ eller https://vann-nett.no/saksbehandler/index.html)	Vassdrag	Kommune	Tilhørende brakkvannspoller som også omfattes
Alle vannforekomstene innenfor vassdraget	Farstadvassdraget	Vestvågøy	0363041101-C (Offersøypollen)
Alle vannforekomstene innenfor vassdraget	Lilandvassdraget (Borgevassdraget)	Vestvågøy	0363042601-C (Innerpollen) 0363042602-C (Ytterpollen) 0363042603-1-C (Lauvåspollen)
146-28-R (Røyrmakelva) 146-20-R (Dalelva)	Røyrmakvassdraget med Dalelva	Sømna	0360020200-C (Nordbotnet)
146-49-R (Grøttenselva) 146-48-R (Elv fra Holandsvatnet) 146-42911-L (Holandsvatnet)	Grøttensvassdraget	Sømna	0360020100-3-C (Sørbotnet)
146-55-R (Sørbotnet og Sømnesvika bekkefelt) 146-54-R (Bekker til Kvervet – Lisleinfjorden) 146-52-R (Kvervelva – Auneelva)	Bekkefelt mot Nordbotnet, Sørbotnet og Sømnesvika	Sømna	0360020100-3-C (Sørbotnet) 0360020100-1-C (Sømnesvika) 0360020200-C (Nordbotnet)
185-195-R (Halselva) 185-130-R (Bekk fra Veggtjørna) 185-47314-L (Langmovatnet/ Langvatnet) 185-283-R (Elv fra Langvatnet) 185-87-R (Utløpselv Veavatn) 185-47341-L (Børgvatnet) 185-282-R (Veaelva) 185-47348-L (Fagerhaugvatnet) 185-280-R (Fagerhaugelva) 185-47342-L (Haversvatnet) 185-277-R (Elv Øyjord mot Haversvatnet) 185-47337-L (Saltvatnet)	Straumevassdraget (østre del)	Bø	0365000030-1-C (Skjørisen) 0365000030-2-C (Førepollen)

157-169-R (Daloselva sjøørretførende del)	Daloselva	Rana	Ingen brakkvannspoller
151-291-R (Dølo) 151-298-R (Dølo bekkefelt) 151-288-R (Resdalselva kanalisert) 151-290-R (Bekk fra Lilleåsen)	Dølo med bekkefelt	Vefsn	Ingen brakkvannspoller
165-11-R (Fjærelva) 165-836-L (Fjærvatnet)	Fjærevassdraget	Bodø	Ingen brakkvannspoller
172-5-R (Børselva) 172-1018-L (Grunnvatnet)	Børselvassdraget	Narvik	Ingen brakkvannspoller
173-34-R (Nøkkelelva - Djupåga) 173-32-R (Storelva - Åa - Langblåelva) Saltvatnet (ikke def. som egen vannforekomst) Alfanvatnet (ikke def. som egen vannforekomst)	Balsnesvassdraget	Narvik	Ingen brakkvannspoller

